

LAVEX info magazín

LANOVÁ DOPRAVA • CESTOVNÝ RUCH
MANAŽMENT • MARKETING

ROČNÍK XXXVIII • 1/2011

6-CLD-B-O Záhradky-Priehyba

 Doppelmayr®

BYŤ NAJLEPŠÍM ZAVÄZUJE

... ešte vyššie.

Výzvy sú dávané na to,
aby sa prekonávali.

Ako vedúca firma na svetovom trhu
vozidiel pre úpravu zjazdových
a bežeckých tratí považujeme túto úlohu
za impulz a povinnosť súčasne.

A zvládnutie tejto úlohy dosahujeme
dokonalou technológiou vozidiel,
výrobkami orientovanými na zákazníkov
a trvale pružnou koncepciou.

Adresa: TERMONT s.r.o.
Rakovo 180
038 42 PRÍBOVCE
Tel./fax: 043/4001 004, 4001 000
www.pistenbully.com

PistenBully®

LAVEXinfo • ROČNÍK XXXVIII • 1/2011

Vydáva

LAVEX, Lanovky a vleky,
záujmové združenie na Slovensku,
Liptovský Mikuláš vo vydavateľskej
a reklamnej agentúre STEFANI,
Harmónia 3043, MODRA
tel./fax: 033/647 50 40
mobil: 0903 165 032
e-mail: m.stefanickova@zoznam.sk

Šéfredaktorka

Miroslava Čerňanská

Redakčná rada

Ing. M. Grešo – predseda

členovia:

M. Čerňanská, Ing. J. Gavalier,
Ing. J. Hulla, Ing. J. Kríž, CSc.,
Ing. L. Mačičák, Ing. V. Obdržálek,
M. Sumka, M. Štefaničková

Adresa redakcie

LAVEX, Ul. M. Pišúta č. 5,
031 01 Liptovský Mikuláš
tel.: 044/5520 460, 5621 682
fax: 044/5522 017
e-mail: lavex@lavex.sk
internet: www.lavex.sk

Tlač

REPROservis
Liptovský Mikuláš
www.repro.sk

Ročné predplatné na 4 čísla:

10 €

ISSN č. 1336-1953

Evidenčné číslo MK SR - EV 3893/09

Inzerenti čísla:

AUTORAŠTER	11
DOPPELMAYR	ob. str. 1
KÄSSBOHRER	ob. str. 2
MICHÁLEK	23
OL TRADE	27
POMA	ob. str. 4
SNOWSTAR	ob. str. 3
TECHNOALPIN	2

7 SLOVAKIATOUR 2011

10 Lanovkári, ako ich nepoznáme

16 Nové lanovky na Slovensku

OBSAH

Príhovor 2, 3

Náš hosť 3, 4

Z činnosti združenia 4, 5

Oznamy a informácie 5 - 7

ITF SLOVAKIATOUR 2011 ... 7, 8

Z kroniky lanovkárov 9

Lanovkári,
ako ich nepoznáme 10, 11

Informácie z firiem

Leitner 12, 13

Poma 14, 15

Tatralíft 16

Doppelmayr 17, 18

TechnoAlpin 19, 20

Snowstar 20, 21

Michálek 22, 23

Kässbohrer 24, 25

Nové lanovky v ČR 25, 26

Lanové dráhy
v európskych mestách 28

Reklamné strany neprešli jazykovou úpravou v redakcii.

Členským organizáciám LAVEX-u a spolupracovníkom poskytujeme časopis bezplatne.

1990 - 2010 DVADSAŤ ROKOV SKÚSENOSTI!
20

HIGH EFFICIENCY

TECHNOALPIN®
Snow experts

Dokonalé zladené komponenty

Nový kanón T40 je výsledkom 20-ročnej skúsenosti, intenzívnej výskumnej a vývojovej práce a našej nezlomnej vášni pre optimálne zasnežovanie. Obslužný panel s farebným displejom a LED osvetlením, nové vodné filtre s profilom Wedge-Wire a optimálne držiaky dýz vykazujú maximálnu výhodnosť obsluhy. Nový kanón T40: Dokonalá symbióza osvedčenej techniky a inovácie, zameranej na budúcnosť.

T40 The best just got better
www.technoalpin.sk
TechnoAlpin East Europe, s.r.o.
T 00421 41 700 26 44-5 - F 00421 41 700 26 46

Vážení čitatelia,

Sme uprostred lyžiarskej sezóny 2010 - 2011. Je ešte predčasné ju hodnotiť, ale už prvé signály naznačovali, že by mala byť lepšia ako prechádzajúce dve, ktoré sme považovali za krízové.

Strediská zimného cestovného ruchu (ZCR), najmä tie najväčšie, si väčšinou uvedomili, že treba reagovať na novú situáciu v ZCR na Slovensku a urobili opatrenia, aby nezostali len v pozícii konštatovania, že sme v kríze a pod. Pri osobných kontaktoch, alebo aj z médií počujeme, že situácia sa zlepšuje. Je to potešiteľné konštatovanie, ktoré nám potvrdzuje, že podmienky na ZCR, ktoré Slovensko má, sme si začali uvedomovať a využívať ich. Bolo by však chybou domnievať sa, že máme vyriešené všetky otázky, ktoré sa nás, ktorí pracujeme v oblasti ZCR, dotýkajú.

Domnievam sa, že k podstatnému zlepšeniu ponuky a služieb v tejto oblasti možno prispela aj predchádzajúca kríza v zmysle hesla „všetko zlé je aj na niečo dobré“, a tak môžem začať svoj príhovor v optimistickejšom tóne.

Nie sme však v situácii, aby sme si nekládli ďalšie ciele, aby sme nevideli a neuvedomovali si úlohy, ktoré nás ešte čakajú a vyzývajú do ďalších aktivít. Úroveň ZCR, napríklad v susedných alpských krajinách, nám ukazuje cestu, akou by sme sa mali do budúcnosti uberať a využívať v našich podmienkach a na naše pomery možnosti na zdvíhanie úrovne ZCR u nás.

Je však stále veľa prekážok, ktoré existujú a objektívne bránia rozvoju ZCR a cestovného ruchu na Slovensku. Preto aj ZZ LaV - Lavex na Slovensku sa aj naďalej chce aktívne zapájať do oblastí pomoci rozvoja CR, v našom prípade najmä ZCR.

Už dlhší čas existuje iniciatíva profesionálnych zväzov na Slovensku, pôsobiach v CR, ktoré situáciu poznajú a problémy spojené s ňou pociťujú na vlastnej koži. Je potrebné mnohé veci zmeniť, pripraviť návrhy na ich riešenia na celonárodnej úrovni, či sa to týka legislatívy, financovania CR, jeho zaradenia v rámci hospodárskych štruktúr a pod.

Cestovný ruch je prierezové odvetvie. Dotýka sa viacerých ministerstiev v rámci vlády SR a nevenuje sa mu taká pozornosť a prístup, ako by si zaslúžil. Výsledkom toho je v rámci SR veľmi nízke percento tvorby HDP z cestovného ruchu. Nechceme to porovnávať s krajinami, kde CR je dlhodobo rozvíjaný a riešený, ale už aj porovnanie s krajinami V4 je pre nás veľmi nepriaznivé.

Ing. Ján Gavalier

ZZ LAVEX sa pripojil k iniciatíve spomenutých profesionálnych zväzov riešiť tieto otázky v rámci Zväzu cestovného ruchu SR, ktoré vzniklo 17. januára 2011 na valnom zhromaždení v Bratislave. Patrí k zakladajúcim členom spoločne so Združením hotelov a reštaurácií SR, Asociáciou cestovných kancelárií SR, Bratislavskou hotelovou asociáciou, Historickými hotelmi Slovenska a Slovenským zväzom vidieckej turistiky a agroturistiky.

V oblasti legislatívy, ktorá sa týka výstavby zariadení ZCR, technicko-prevádzkových otázok zákonov a normotvorby zariadení osobnej lanovej dopravy, pôsobí ZZ LAVEX už dlhodobo a myslím si, že úspešne. Taktiež v oblasti legislatívy, týkajúcej sa prevádzky lyžiarskych tratí. Väčšie problémy, aj napriek iniciatíve nášho združenia, zostávajú a pretrvávajú pri riešení legislatívy v oblasti ochrany prírody a krajiny. Zimný cestovný ruch je najviac postihnutý touto legislatívou, ktorá bráni ďalšiemu rozvoju stredísk, pretože sa môže rozvíjať len v horských oblastiach, potrebuje záber väčších plôch pre lyžiarske trate, zariadenia osobnej lanovej dopravy, technické zasnežovanie a pod. Je tu ten problém, že všetky najvýznamnejšie strediská ZCR sa nachádzajú v národných parkoch a v chránených krajinných oblastiach. Rozsah týchto území predstavuje viac ako 25 % územia Slovenska. Môže si, najmä z finančného hľadiska, Slovensko dovoliť vyhlásiť takýto rozsah území národných parkov a chránených krajinných oblastí? Veď ochrana prírody a krajiny je aj o financiách, sú tu nešťatní vlastníci území, ktorých treba odškodniť a pod. Ako potom zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj ZCR? Chcel by som zdôrazniť, že najvýznamnejšie lyžiarske strediská na Slovensku vo Vysokých a Nízkych Tatrách, vo Veľkej a Malej Fatre existovali dávno pred vznikom príslušných národných parkov.

Je preto nepochopiteľné, že neboli už pri ich zakladaní vyňaté z národných parkov a CHKO.

V TANAP-e dokonca existuje paradox, ktorý, myslím si, nemá paralelu vo svete - mesto Vysoké Tatry je v národnom parku?!

Práve tieto otázky by sme chceli vo vzniknutom Zväze cestovného ruchu SR riešiť a hľadať cesty, ako pokračovať ďalej, aby ponuka služieb v zimných strediskách bola adekvátna podmienkam a možnostiam, ktoré Slovensko má, samozrejme, aj s ohľadom na ochranu prírody a krajiny.

Pri tvorbe produktu SR sú všetky subjekty v ňom pôsobiace vzájomne prepojené, aby návštevník mohol byť spokojný so službami a komplexným produktom. Preto sme sa rozhodli, že treba túto vzájomnú previazanosť dostať do polohy inštitúcie, ktorá by mala byť silným partnerom, poradcom i spolupracovníkom výkonných zložiek štátu.

Podrobnejšie o novom ZCR SR sa vyjadruje v rubrike Náš hosť Ing. Stanislav Macko, ktorý bol zvolený za prezidenta prezídia tohto zväzu. Chcel by som ešte dodať, že spoločné myšlienky a tlaky na najvyššie orgány štátu z rôznych oblastí CR by mali byť účinnejšie, aby problémy, ktoré trápia jednotlivé subjekty, sa dostali priamo prostredníctvom tohto zväzu na najvyššie orgány vlády SR v záujme urýchleného riešenia tejto problematiky. Sme radi, že ZZ LAVEX tiež môže byť pri tom.

Na záver prajem všetkým strediskám zimného cestovného ruchu do konca zimnej sezóny veľa snehu, pekné počasie, mnoho spokojných návštevníkov, prevádzku lyžiarskych tratí bez úrazov a, samozrejme, výborné ekonomické výsledky.

Ján Gavalier

Predseda predstavenstva ZZ LAVEX

ZUSAMMENFASSUNG

Der Vorsitzende des Interessenverbandes LAVEX, Ján Gavalier über das vorige Jahr 2010 in den Touristenzentren in der Slowakei im Hinblick auf neue Investitionen und weitere Entwicklung im Jahr 2011.

SUMMARY

The chairman of the interest association LAVEX, Ján Gavalier on the previous year 2010 in the tourist centres in Slovakia with regard to new investments and further development in 2011.

Náš hosť

Predchádzajúce, nie veľmi úspešné sezóny v cestovnom ruchu na Slovensku, ale aj celková situácia a malá pozornosť zo strany štátu podnietili k zamysleniu sa nad súčasným vývojom úrovne cestovného ruchu na Slovensku.

K danej téme sa uskutočnili odborné semináre, na ktorých odborníci z turizmu i predstavitelia jednotlivých subjektov pôsobiace v danej oblasti tlmočili svoje názory, predstavy i pripomienky a dospeli k jednoznačnému východisku - podstatou fungujúceho cestovného ruchu je dobrá spolupráca všetkých subjektov. Preto sa 17. januára 2011 konalo v Bratislave ustanovujúce zasadnutie novo sa formujúceho Zväzu cestovného ruchu Slovenskej republiky (ZCR SR). Využili sme túto príležitosť a požiadali sme prezidenta ZCR SR Ing. Stanislava Macka o rozhovor pre náš časopis.

Aké hlavné ciele si ZCR SR dáva pre ďalší rozvoj cestovného ruchu na Slovensku?

Hlavné ciele Zväzu cestovného ruchu Slovenskej republiky sme jednoznačne deklarovali po dohode všetkých zakladajúcich členov zväzu ako: Priority ZCR a z nich by som vyzdvihol základnú prioritu, a tou je aktivizovať všetky relevantné subjekty pôsobiace v cestovnom ruchu na Slovensku s cieľom čo najužšej spolupráce v prospech trvalého rozvoja cestovného ruchu na Slovensku. Veď cestovný ruch je viac ako ktorkoľvek odvetvie založený na spolupráci, preto som presvedčený, že založenie zväzu je jedným zo základných predpokladov efektívnej spolupráce všetkých subjektov v ňom pôsobiace.

Ktoré subjekty môžu byť členmi zväzu a koľko subjektov tvorí členskú základňu?

ZCR SR je dobrovoľnou, apolitickou a profesijnou zameranou organizáciou a už z tejto základnej myšlienky zakotvenej v stanovách ZCR SR je zrejme, že sme pripravení prijať medzi nás všetky subjekty, ktoré pôsobia v cestovnom ruchu a zaviazu sa akceptovať a dodržiavať Stanovy ZCR SR a na ich základe prijaté dokumenty zväzu. Aj keď sme zväz založili ako zamestnávateľskú organizáciu, radi privítame medzi nami aj „nezamestnávateľské“ subjekty.

Ak mám konkretizovať, zjednodušene môžem povedať, že členmi nášho zväzu môžu byť združenia podnikateľských subjektov pôsobiace v cestovnom ruchu, v oblasti pôsobenia ktorého nie je združenie, ale aj fyzické a právnické osoby aktívne pôsobiace v cestovnom ruchu z akademickej obce, verejné správy, samosprávy či neziskové organizácie. Odpoveď dávajú naše stanovy, ale ani tie nie sú dogmou! Už z toho, čo som uviedol vidno, že máme záujem zjednotiť branžu cestovného ruchu v maximálnej miere. V súčasnosti tvoria členskú základňu zakladajúce subjekty a nimi sú Zväz hotelov a reštaurácií SR, Slovenská asociácia cestovných kancelárií a cestovných agentúr, Bratislavská hotelová asociácia, Historické hotely Slovenska, LAVEX-lanovky a vleky, záujmové združenie na Slovensku, Slovenská spoločnosť sprievodcov cestovného ruchu a Slovenský zväz vidieckej turistiky a agroturistiky. Pri zakladaní zväzu bola súčinná aj Asociácia slovenských kúpeľov a verím, že sa čoskoro stane plnohodnotným členom nášho zväzu.

Ing. Stanislav Macko,
Prezident Zväzu cestovného ruchu SR

Aká bude nadväznosť a spolupráca ZCR SR so štátnym orgánom pre cestovný ruch, teda sekciou cestovného ruchu na Ministerstve dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR?

Spoluprácu so sekciou cestovného ruchu MDVaRR SR sme nadviazali už v štádiu prípravných prác, a to menovite s generálnym riaditeľom sekcie Ing. Júliom Hudecom, ktorý vyjadril podporu založeniu zväzu a deklaroval jednoznačný záujem o spoluprácu so ZCR SR. Chceme preto veriť, že spolupráca bude obapolne na prospech cestovného ruchu.

Ťažisko spolupráce bude zrejme v legislatívnej oblasti, ale verím, že na program riešenia prídu aj priority, ktoré sú zamerané napríklad na zlepšovanie podnikateľského prostredia, na vytvorenie systematickej a previazanej politiky cestovného ruchu, na podporu účasti domáceho obyvateľstva na cestovnom ruchu Slovenska.

Z tohto krátkeho výpočtu je zrejme, že spolupráca so sekciou by mala byť permanentná, efektívna, posilňujúca imidž cestovného ruchu v najširšom slova zmysle. Verím, že sa nám spoločnými silami podarí uviesť do života aj účinnú „značku (brand) Slovenska“, ktorá nám pomôže v propagácii Slovenska v zahraničí.

V tejto súvislosti chceme zdôrazniť, že niektoré priority zväzu budeme určite prerokúvať a riešiť aj s generálnym riaditeľom SACR Ing. Petrom Belinským. Už prvé rozhovory s generálnym riaditeľom SACR naznačili záujem o spoločné konzultácie niektorých problémov a hľadanie optimálnych riešení.

V čom bude spočívať konkrétna pomoc ZCR SR vo vzťahu k jednotlivým subjektom pôsobiacim na Slovensku v cestovnom ruchu?

Cestovný ruch je nadštandardne prierezové odvetvie vyžadujúce si širokú koordináciu. Prijali sme náročnú úlohu byť jasným partnerom pre vládu SR, ktorý bude schopný zastupovať kompletne odvetvie cestovného ruchu a formulovať jeho potreby. Preto chceme aktívne pristupovať k rokovaniam so všetkými rezortmi, ktoré majú vo svojej pôsobnosti vplyv na podnikanie našich členov. Uvedomujeme si, že aj tu bude ťažiskom legislatívna oblasť a súčinnosť napríklad s Ministerstvom zdravotníctva SR pre slovenské kúpele, s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pre vidiecku turistiku a agroturistiku, s Ministerstvom životného prostredia SR pre všetkých s osobitným dôrazom práve pre vašich členov, ale aj s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR v najširšom slova zmysle a pre všetkých pri hľadaní optimálnych riešení. O spolupráci s Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja som už hovoril.

Ak by som mal uzatvoriť odpoveď na vašu otázku, musím povedať, že prioritne to bude pomoc v legislatívnej oblasti a až potom v oblastiach na to nadväzujúcich. Máme osobitný záujem aj o pracovné kontakty so zastupiteľskými zbormi a urobíme všetky potrebné kroky, aby sme aj touto cestou mohli napomáhať na jednej strane odstraňovanie problémov a na strane druhej rozvoj cestovného ruchu.

Z predchádzajúcich období vieme, že prakticky každá vláda si do svojho programového vyhlásenia dala aj podporu rozvoja cestovného ruchu, ale ku skutočnej realizácii tohto prísľubu väčšinou neprišlo. Pre ilustráciu, jedným zo záväzkov súčasnej vlády v oblasti cestovného ruchu je: Vláda SR podporí trvalú udržateľnosť cestovného ruchu najmä prostredníctvom novelizácie zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, využívaním prostriedkov Európskeho spoločenstva i aplikáciou zákona č. 561/2007 Z. z. o investičnej podpore (citácia). Akú možnosť bude mať ZCR SR presadzovať svoje pripomienky napríklad pri prebiehajúcej novelizácii zákona o podpore cestovného ruchu?

Garantom novelizácie zákona o podpore cestovného ruchu je sekcia cestovného ruchu MDV a RR SR a už prvé rokovanie s generálnym riaditeľom Ing. Júliu- som Hudecom dalo jasnú odpoveď v obalnom záujme o súčinnosť pri hľadaní optimálneho riešenia pri komplexnej novelizácii citovaného zákona.

Všetky doterajšie konzultácie o novelizácii zákona prebiehali za účasti členov ZCR SR a bude tomu tak aj naďalej. Je samozrejme, že budeme hájiť záujmy našich členov – podnikateľov, pri hľadaní optimálnych modelov podpory cestovného ruchu. Nebude to ľahká práca, ale nevyhnutná pre trvalý a kvalitný rozvoj cestovného ruchu na Slovensku.

Ďakujeme prezidentovi ZCR SR Ing. Stanislavovi Mackovi za poskytnutý rozhovor a zväzu prajeme, aby

všetky jeho ciele a zámery v prospech rozvoja cestovného ruchu na Slovensku, ktoré si zväz vytýčil, sa podarilo aj naplniť.

ZUSAMMENFASSUNG

Ein Gespräch mit dem Präsidenten des neugegründeten Fremdenverkehrsverbands der Slowakischen Republik, Stanislav Macko. Der im Januar dieses Jahres gegründete Verband vereint Berufsvereinigungen und Unternehmer aus dem Tourismusbereich. Ein seiner Ziele ist es, seine Mitglieder bei Verhandlungen mit den Staatsorganen für die Verbesserung der wirtschaftlichen Rahmenbedingungen in der Slowakei zu vertreten.

SUMMARY

An interview with the president of the newly established Tourist Association of the Slovak Republic, Stanislav Macko. The association was established in January this year and joins professional associations and entrepreneurs from the field of tourism. One of its aims is to represent its members at negotiations with government bodies for the enhancement of business environment in Slovakia.

Z činnosti združenia

Zasadnutia predstavenstva a dozornej rady

28. október 2011

Pred otvorením 39. ročníka Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov sa 28. októbra 2010 v Aquaparku Tatralandia stretli členovia predstavenstva a dozornej rady ZZ LAVEX, aby prerokovali otázky zabezpečenia Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov a zhodnotili prípravu blížiacej sa lyžiarskej sezóny. Rokovanie otvoril a prítomných členov privítal predseda predstavenstva Ing. Ján Gavalier. Po schválení programu vykonal riaditeľ združenia Ing. Miroslav Grešo kontrolu plnenia uznesení.

K uzneseniu č. 3/2/2002 – týkajúceho sa tvorby a pripomienkovania právnych a technických predpisov Miroslav Grešo informoval o nadobudnutí účinnosti vykonávacích vyhlášok k zákonu o dráhach a zákona o doprave na dráhach. Vzhľadom na veľký rozsah zmien vo vzťahu k prevádzkovaniu lanových dráh sekretariát ZZ LAVEX za účasti zá-

stupcov štátnej správy organizuje odborný seminár, cieľom ktorého je informovať manažérov a vedúcich prevádzky lyžiarskych stredísk o nových povinnostiach prevádzkovateľov lanových dráh a spôsobe zapracovania legislatívnych zmien do prevádzkovej dokumentácie lanovej dráhy.

K uzneseniu č. 2/4/2007 – ktoré sa týka riešenia možnosti zníženia distribučného poplatku za rezervovaný výkon elektrickej energie pre lyžiarske strediská, Miroslav Grešo uviedol, že sa uskutočnilo stretnutie ZZ LAVEX a Stredoslovenskej energetiky – distribúcia a. s. v Žiline, na ktorom zástupcovia združenia podrobne informovali o skutočnostiach, ktoré spôsobujú prevádzkovateľom lyžiarskych stredísk veľké problémy pri objednávaní el. energie, a to najmä v období prípravy lyžiarskych stredísk na sezónu. Nakoľko ide o sezónnu prevádzku ovplyvnenú navyše do značnej miery poveternostnými podmienkami, v záujme obojstrannej spokojnosti navrhli zástupcovia ZZ LAVEX niekoľko riešení, avšak podľa vyjadrenia zástupcov stredoslovenskej energetiky tieto nie sú v ich kompetencii riešiť, nakoľko o tom rozhoduje Úrad pre reguláciu sieťových odvetví. Ďalšie uznesenia boli splnené.

Predseda predstavenstva Ján Gavalier informoval členov predstavenstva a dozornej rady o pripravovanom zámere vytvoriť Zväz cestovného ruchu Slovenskej republiky ako zamestnávateľský zväz. Na prípravnom rokovaní v Bratislave sa zúčastnili aj zástupcovia ZZ LAVEX, ktorí túto myšlienku

podporili, nakoľko zväz bude členom republikovej únie zamestnávateľov a prostredníctvom svojho zástupcu sa bude zúčastňovať rokovani tripartity. Zväz bude aj oficiálnym partnerom pri rokovaniach so štátnymi orgánmi a bude zastupovať všetky profesijné združenia pôsobiace v cestovnom ruchu a presadzovať záujmy svojich členov pre zlepšenie podnikateľského prostredia v cestovnom ruchu.

V ďalšom bode rokovania riaditeľ združenia podrobne informoval o zabezpečení programu 39. ročníka Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov. Zdôraznil skutočnosť, že oficiálne sa prihlásilo na podujatie síce málo účastníkov zo strany členskej základne, ale súčasne vyjadril na základe skúseností predpoklad, že účasť bude v konečnom dôsledku dobrá. Účastníkov zasadnutia informoval aj o zabezpečení programu odborného seminára, ktorý sa venuje najnovšej legislatíve v cestovnom ruchu a v oblasti prevádzkovania lanových dráh. K organizácii tlačovej konferencie uviedol, že hoci bolo pozvaných viac ako 50 zástupcov médií, predbežnú účasť potvrdilo len päť novinárov.

K zabezpečeniu valného zhromaždenia ZZ LAVEX informoval o jednotlivých bodov programu, pričom zvýšenú pozornosť venoval organizácii volieb do orgánov združenia. Súčasne členov predstavenstva oboznámil s menami pracovníkov lyžiarskych stredísk, ktorí sú navrhnutí na vyznamenanie.

20. január 2011

V hoteli Patria na Štrbskom Plese sa dňa 20. januá-

ra 2011 uskutočnilo prvé tohtoročné zasadnutie predstavenstva a dozornej rady ZZ LAVEX, aby zvolilo predsedu a podpredsedu predstavenstva a členov dozornej rady ZZ LAVEX, schválilo organizáciu XIII. ročníka medzinárodnej výstavy Interlavex 2011, ako aj organizáciu pretekov lanovkárov. Po otvorení rokovania predstavenstva sa uskutočnila voľba predsedu a podpredsedu predstavenstva LAVEX, pričom za predsedu predstavenstva bol opätovne zvolený Ing. Ján Gavalier a za podpredsedu Ing. Dušan Mikloš. Súčasne bola zvolená aj dozorná rada, a to v zložení Ján Bulík, Ing. Pavol Skovajsa a Štefan Želasko.

V ďalšom bode rokovania riaditeľ ZZ LAVEX podrobne informoval o uskutočnených a pripravovaných rokovaníach s dodávateľmi služieb pre zabezpečenie XIII. ročníka medzinárodnej výstavy horskej techniky Interlavex. Aby sa mohli s dodávateľmi uzatvoriť zmluvy o dodávkach služieb, predstavenstvo rozhodlo o termíne konania podujatia, ktoré sa bude konať v dňoch 4. – 6. októbra 2011. V diskusii o zabezpečení vysokej úrovne podujatia sa jednotliví členovia predstavenstva jednohlasne vyjadrili o potrebe kvalitnej propagácie podujatia prostredníctvom známych internetových portálov. Taktiež odporučili oživiť výstavný priestor video-produkciou prezentačných DVD zúčastnených vystavovateľov v improvizovanej kinosále.

K otázke organizácie 40. ročníka Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov z dôvodu pretrvávajúceho nezáujmu médií predstavenstvo schválilo vypustiť z programu tlačovú konferenciu a média informovať len prostredníctvom tlačovej správy.

K bodu rokovania, ktoré sa týkalo vytvorenia Zväzu cestovného ruchu Slovenskej republiky, predsedu ZZ LAVEX Ján Gavalier informoval, že ustanovujúce valné zhromaždenie sa uskutočnilo dňa 17. januára 2011 v Bratislave. Za ZZ LAVEX sa ho zúčastnili predseda Ing. Ján Gavalier, podpredseda Ing. Dušan Mikloš a riaditeľ Ing. Miroslav Grešo.

Z voľieb valného zhromaždenia vzišlo prezídium ZCR SR, ktorého členmi sú zakladajúci členovia zväzu, pričom ZZ LAVEX zastupuje Miroslav Grešo. Prezidentom zväzu sa stal Ing. Stanislav Macko.

Po diskusii o potrebe vytvorenia Zväzu cestovného ruchu SR a očakávanom prínose pre pozdvihnutie cestovného ruchu predstavenstvo jednohlasne odsúhlasilo členstvo ZZ LAVEX vo zväze.

Posledný bod programu rokovania predstavenstva bol venovaný príprave tohtoročných pretekov lanovkárov. S návrhom predsedu predstavenstva, aby sa preteky uskutočnili v lyžiarskom stredisku Snowland Valčianska dolina, zástupca strediska I. Cisárik súhlasil a určil sa termín konania pretekov v dňoch 8. a 9. marca 2011. Súčasne predstavenstvo odporúčalo organizovať preteky hneď v prvý deň, t. j. 8. marca 2011 s večerným vyhodnotením pretekov.

Predstavenstvo sa zaoberalo aj ekonomickou situáciou sekretariátu združenia, posúdilo návrh na vymáhanie dlhodobých pohľadávok a venovalo pozornosť aj internetovej stránke ZZ LAVEX. V závere predseda predstavenstva poďakoval všetkým za aktívnu účasť a zasadnutie ukončil.

M. G.

Oznamy a informácie

Odborný seminár o novej legislatíve dotýkajúcej sa lanových dráh

Po prijatí nových zákonov určených pre oblasť lanových dráh a príslušných vykonávacích vyhlášok k daným zákonom vznikla potreba oboznámiť prevádzkovateľov lanových dráh so zmenami, ktoré nová legislatíva priniesla a ktoré je potrebné v čo najkratšom čase preniesť do života v prevádzke lanových dráh. Sekretariát ZZ LAVEX, v spolupráci s Poradným zborom náčelníkov lanoviek operatívne zorganizoval ešte pred začiatkom zimnej sezóny odborný seminár, na ktorom sa prediskutovali nové, resp. zmenené podmienky prevádzkovania lanových dráh.

Seminár sa uskutočnil 3. novembra 2010 v rekreačnom zariadení Tatralandia pri Liptovskom Mikuláši. V úvodnom príhovore riaditeľ ZZ LAVEX privítal všetkých účastníkov seminára a oboznámil ich s programom. Poukázal na dôvody, pre ktoré sa združenie rozhodlo pripraviť tento seminár a vyjadril radosť nad vysokou účasťou zástupcov prevádzkovateľov lanových dráh. V krátkej prezentácii sa predstavil aj zástupca spoločnosti FUCHS OIL Corp., ktorá sa zaoberá olejmi a mazivami, vhodnými pre používanie na zariadeniach osobej lanovej dopravy, snežných pásových vozidiel a pod., ako aj zástupca spoločnosti Novatic, ktorá vykonáva povrchové úpravy oceľových konštrukcií. Účastníci seminára sa naplno venovali jednotlivým legislatívnym predpisom, pričom úvodná téma bola zameraná na vyhlášku o určených technických zariadeniach, určených činnostiach a činnostiach na určených technických zariadeniach.

V rámci výkladu niektorých ustanovení bolo zdôraznené, že určenými technickými zariadeniami sú také zariadenia – stroje, prístroje konštrukcie a pod., ktoré sú svojou prevádzkou, najmä pohybom, elektrickým napätím, prípadne nebezpečnou látkou nebezpečné pre okolie, a preto si vyžadujú odbornú manipuláciu.

Orgánom verejnej správy, ktorý je príslušný na overovanie a schvaľovanie spôsobilosti určených technických zariadení na prevádzku je Úrad pre reguláciu železničnej dopravy. Pri určených činnostiach ide o také pracovné postupy a súvisiace činnosti, ktoré samé osebe, alebo v spojení s určeným technickým zariadením sú všeobecne nebezpečné (napr. zváranie kovov, montáž alebo údržba elektrických zariadení a pod.), sú hrozbou pre život a zdravie osôb, ktoré ich vykonávajú, ale tiež pre iné osoby, prípadne aj pre okolie dráhy. Preto je potrebné, aby určené činnosti vykonávali osoby, ktoré majú udelené oprávnenie od bezpečnostného orgánu.

Pokiaľ ide o činnosti, vykonávané na určených technických zariadeniach, môžu ich vykonávať len odborne spôsobilé a zdravotne spôsobilé fyzické osoby, pričom túto spôsobilosť preukazujú dokladom. Podrobnejšie boli analyzované podmienky získania odbornej spôsobilosti fyzických osôb pre výkon činnosti na určených technických zariadeniach a podrobnosti pre overovanie a schvaľovanie spôsobilosti určených technických zariadení na prevádzku a v prevádzke.

V ďalšom bode programu seminára sa pozornosť upriamila na vyhlášku o odbornej a zdravotnej spôsobilosti, ktoré v zmysle tejto vyhlášky vychádzajú z ustanovení § 31, § 32 a § 33 zákona č. 513/2009 Z. z. a vzťahujú sa na činnosti, dôležité z hľadiska bezpečnosti prevádzkovania dráhy a dopravy na dráhe. Získaniu dokladu o odbornej spôsobilosti predchádza odborná príprava, ktorá pozostáva z teoretickej prípravy a výcviku, pričom požiadavky a obsahové zameranie odbornej prípravy sú stanovené v príslušných prílohách vyhlášky.

Záver seminára bol venovaný aj vyhláške o doprave na dráhach, a to najmä v súvislosti s pracovníkmi riadiacimi prevádzkovaním lanovej dráhy a dopravy na lanovej dráhe.

Objasnil sa význam nových pojmov v súvislosti so zodpovednosťou za organizačné usporiadanie a odborné riadenie činnosti pri zabezpečovaní prevádzky lanovej dráhy a dopravy na dráhe, ako sú manažér prevádzky, vedúci prevádzky lanovej dráhy a operátor lanovej dráhy a vysvetlili sa možnosti kumulovania uvedených funkcií pri prevádzkovaní jednej a viacerých dráh v lyžiarskom stredisku.

Po krátkej diskusii k prezentovaným právnym predpisom riaditeľ ZZ LAVEX poďakoval všetkým prítomným za účasť na seminári a želaním úspešnej a bezproblémovej zimnej sezóny seminár ukončil.

M. G.

INTERLAVEX 2011

L INTERLAVEX 2011
LIPTOV ARÉNA

4. – 6. október 2011

**LIPTOV ARÉNA - Aquapark Tatralandia
Liptovský Mikuláš**

Organizátor:

LAVEX, Lanovky a vleky, M. Pišúta 5
031 01 Liptovský Mikuláš, Slovenská republika
e-mail: lavex@lavex.sk, <http://www.lavex.sk>
Tel.: +421/44/5520 460, 5621 682, fax: +421/44/5522 017

13. Medzinárodná výstava horskej techniky

&

40. Dni lanoviek a lyžiarskych vlekov

- zariadenia na zimné služby pre súkromné a komunálne využívanie
- zariadenia na prepravu osôb - lanovky a lyžiarske vleky
- zariadenia na údržbu a značenie zjazdoviek, bežeckých tratí a lanoviek
- zariadenia na výrobu snehu
- pokladničné systémy, vstupné kontroly
- informačné systémy, spojovacia technika
- bezpečnostná, pracovná a evakuačná technika
- ochranné pracovné prostriedky
- športové potreby

Vznikol Zväz cestovného ruchu Slovenskej republiky

Dňa 17. januára 2011 sa v Bratislave zišli na ustanovujúcom valnom zhromaždení zástupcovia siedmich profesijných a marketingových združení pôsobiach v slovenskom cestovnom ruchu, aby založili Zväz cestovného ruchu SR (Slovak Tourism Association, Slowakische Tourizmus Verband).

Vznikom Zväzu cestovného ruchu SR sa zásadne mení inštitucionálna základňa tohto odvetvia. Navyše, ide o tzv. zamestnávateľský zväz, chrániaci práva zamestnávateľov ako účastníka dialógu s vládou a zamestnancami a starajúci sa o dobré, funkčné, spravodlivé a efektívne podmienky podnikania v cestovnom ruchu na Slovensku.

Vznik nového zväzu iniciovali: Zväz hotelov a reštaurácií SR, Slovenská asociácia cestovných kancelárií, Bratislavská hotelová asociácia a po vzájomnej komunikácii sa ďalšími zakladajúcimi členmi stali: LAVEX – Lanovky a vleky, ZZ na Slovensku, Historické hotely Slovenska, Slovenský zväz vidieckej turistiky a agroturistiky a Slovenská spoločnosť sprievodcov cestovného ruchu.

Ekonomická a spoločenská sila ZCR SR sa vyčísľuje veľmi ťažko, ale podľa údajov od jednotlivých zakladajúcich členov dosahuje ZCR SR ročné tržby 619,15 mil. eur.

V podnikateľských subjektoch zakladajúcich profesijných združení nachádza prácu približne

11 150 priamych zamestnancov, v skutočnosti však vďaka naviazaným službám ide o omnoho väčší počet ľudí, ktorí sú zárobkovo závislí od cestovného ruchu.

Impulzom pre založenie ZCR SR boli závery z diskusií zakladajúcich členov, ktoré možno zhrnúť do nasledujúcich bodov:

1. Cestovný ruch je plnohodnotné odvetvie slovenského hospodárstva s veľkým rozvojovým potenciálom. V porovnaní s inými odvetviami má okrem iných výhod aj tú, že infraštruktúru CR nie je možné zo dňa na deň presťahovať ako fabriku.
2. Na verejnosti zásadne chýba povedomie o prínosoch CR pre slovenskú ekonomiku (zamestnanosť, daňové príjmy, platobná bilancia...). Je tu zjavná potreba osvetly.
3. Rovnako toto povedomie dlhodobo chýba aj u politikov, a to nielen o význame a rozvoji potenciálu, ale aj o potrebe odbornosti – niekedy to vyzerá tak, že na Slovensku je 5 miliónov odborníkov na cestovný ruch.
4. Vláda potrebuje jasného partnera, ktorý je schopný zastupovať odvetvie CR a formulovať jeho potreby.
5. CR je nadštandardne prierezové odvetvie, vyžadujúce širokú koordináciu.
6. CR je zo všetkých odvetví najviac postavený na spolupráci – produkt CR je všade na svete tvorený širokým spektrom poskytovateľov služieb, ktorí sú „odsúdení“ na spoluprácu. Zväz

Predsedenstvo zakladajúceho zasadnutia ZCR SR

CR by mal byť príkladom takejto spolupráce na úrovni celého odvetvia.

7. CR patrí medzi odvetvia najviac postihnutého krízou – hľadanie riešení je akútne.
8. CR je závislý od zahraničnej klientely – branža potrebuje byť silným partnerom SACR.
9. Rozvoj CR na Slovensku potrebuje víziu – kto ju pripraví, ak nie odborníci z branže?
10. Reakcie odbornej verejnosti na založenie ZCR SR sú jednotné: Konečne! Pre zakladajúcich členov ZCR SR je to veľký záväzok.

Veríme, že vznik Zväzu cestovného ruchu Slovenskej republiky prinesie výrazné zlepšenie spolupráce všetkých subjektov, ktoré v cestovnom ruchu pôsobia, a tak prispeje k tomu, že sa cestovný ruch bude ďalej rozvíjať a podarí sa mu presadiť sa tak, aby si aj najvyššie štátne orgány uvedomili, čo rozvoj cestovného ruchu môže slovenskej ekonomike priniesť.

ITF SLOVAKIATOUR 2011

Prvou veľkou akciou roka v Inchebe Expo Bratislava bola už 17. raz jedná z najatraktívnejších veľtrhových výstav – ITF SlovakiaTour spojená s 18. ročníkom Danubius Gastro a so špecializovanými výstavami Poľovníctvo a oddych, Wellness a fitness, Golf Days, Exposhop, Gastropack a Expo-reklama. Počas štyroch dní (od 20. do 23. januára) sa na ploche 17 500 m² prezentovalo 398 vystavovateľov, ktorí pricestovali z 22 krajín (okrem iných aj z takých destinácií ako Cyprus, Dominikánska republika, Egypt, Grécko, Indonézia, Izrael, Jamajka, Japonsko, Taliansko, Tunis, Turecko či Veľká Británia). Podujatie vzhľadom na rekordných 72 531 návštevníkov.

Veľtrh ITF SlovakiaTour je zaradený v kalendári najvýznamnejších podujatí v oblasti cestovného ruchu v strednej Európe a je členom prestížnej medzinárodnej organizácie veľtrhov cestovného ruchu ITTFA. Návštevníkom ponúkol komplexný pohľad na oblasť cestovného ruchu – predstavil jednotlivé krajiny ako potenciálne dovolenkové

destinácie a vytvoril priestor na prezentácie pre odbornú verejnosť z oblasti cestovného ruchu. Veľtrhu sa zúčastnili cestovné kancelárie so svojou ponukou na rok 2011, zahraničné turistické centrály informovali odbornú aj širokú verejnosť o svojich krajinách a ich atraktivitách. Nechýbala ani samostatná hala slovenských a českých regiónov a turisticky zaujímavých miest, v ktorej to opäť – ako v minulých rokoch – žilo najintenzívnejšie.

Tohtoročná partnerská krajina veľtrhu – Česká republika ponúkla množstvo tipov na strávenie atraktívnej dovolenky v pre nás blízkej destinácii. Návštevníci expozície mohli ochutnať typické špeciality v českej reštaurácii a pri pivnom bare 8 druhov pív z malých regionálnych pivovarov. Samostatné expozície českých regiónov – Jihomoravský, Jihočeský a Moravskoslezský kraj, Východná Morava a Vysočina – informovali o lokálnych turistických zaujímavostiach.

Okrem partnerskej krajiny sa zvýšená pozornosť tradične venovala aj jednému zo slovenských regiónov, v tomto roku to bol Trenčiansky samosprávny kraj. Zástupcovia regiónu pripravili zaujímavý medzinárodný workshop na tému Ma-

nažment a marketing cestovného ruchu regiónov.

Záujem vyvolala aj výstava fotografií z Trenčianskeho kraja, na ktorej mohli návštevníci svojím hlasovaním rozhodnúť o tej najkrajšej.

Celé Slovensko žije v tomto roku hokejom, preto sa veľká pozornosť obrátila aj na mestá Bratislava a Košice, ako hostiteľov majstrovstiev sveta.

Z medzinárodnej výstavy ITF SLOVAKIATOUR – expozícia SACR, ktorá sa propagačne zamerala na blížiacu sa MS v hokeji

Expozícia turisticky príťažlivej oblasti na severe Slovenska - Oravy

Foto: J. Hulla

Záujmu návštevníkov neunikli ani vystúpenia rôznych slovenských a zahraničných súborov, ktoré sa konali v programovom centre, ani obľúbený festival cestovateľských filmov a fotografií Camera Slovakia (8. ročník), ktorý predstavil filmy a fotografie s dobrodružnou atmosférou z najrôznejších kútov sveta.

Súčasťou veľtrhu boli aj tematicky súvisiace špecializované výstavy - Poľovníctvo a oddych (18. ročník) s ponukou služieb, oblečenia a obuvi pre milovníkov poľovníctva a trávenia voľného času v prírode a Wellness a fitness (3. ročník), ktorá oboznamuje hotelierov, prevádzkovateľov wellness a fitness centier, aquaparkov i kúpeľov a návštevníkov s novými trendmi a zariadeniami zdravého životného štýlu.

V rámci týchto výstav sa konala slávnostná prehliadka na oslavu 40. výročia organizovaného sokoliarstva na Slovensku a v propagácii zdravého životného štýlu trojhodinová jazda osemdesiatky účastníkov Spinning ride.

Foto: J. Hulla

Do skupiny sprievodných výstav veľtrhu ITF SlovakiaTour pribudlo v tomto roku aj nové podujatie - výstava golfu a golfových potrieb Golf Days. Vznikol tak priestor na prezentáciu firiem s ponukou golfového vybavenia, oblečenia, strojov na úpravu trávnikov, golfových simulátorov. Zástupcovia golfových ihrísk a klubov, hotelov, kúpeľov a ďalších domácich i zahraničných zástupcov s ponukou golf-turizmu pripravili spoločne s mediálnym partnerom - Golf Revue praktické ukážky správnej techniky patovania a odpaľovania golfových loptičiek. Nechýbali súťaže a zaujímavé stretnutia s ľuďmi z oblasti golfu.

Partnerskou krajinou bola v tomto roku Česká republika

V tejto súvislosti pripravili stánky Slovenskej agentúry pre cestovný ruch a Bratislavského i Košického kraja zaujímavé sprievodné akcie. Zo sprievodných akcií pre odbornú i širokú verejnosť veľký úspech zaznamenali už spomínaný odborný workshop Manažment a marketing cestovného ruchu regiónov, Maďarský workshop, prezentácia Slovak Convention Bureau alebo jazda Spinning Vuelta Ride v rámci propagácie zdravého životného štýlu.

Foto: V. Bibel

Súčasťou veľtrhu ITF Slovakia je aj výstava Gastro Danubia - záber zo súťaže o najlepši kysnutý múčnik

Foto: V. Bibel

Tohtoročný SlovakiaTour sa konal pod záštitou Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR a v úzkej spolupráci so Slovenskou agentúrou pre cestovný ruch, Slovenskou asociáciou cestovných kancelárií a cestovných agentúr, Združením miest a obcí Slovenska a Zväzom hotelov a reštaurácií SR.

Tradičnou súčasťou podujatia je Medzinárodný veľtrh gastronómie Danubius Gastro, rozhodujúce podujatie v oblasti gastronómie a hotelierstva v rámci Slovenska i stredoeurópskeho regiónu. Aj

Na výstave sa konalo veľa podujatí venovaných mladším návštevníkom

v tomto roku ponúkol širokú paletu kulinárskych špecialít, kuriozít a sprievodných podujatí. Na výstavnej ploche 17 000 m² sa okrem domácich vystavovateľov predstavili aj dovozcovia a producenti z Francúzska, Rakúska, Talianska, Nemecka, Maďarska, Poľska a Českej republiky.

Veľtrh vhodne doplnila 11. výstava strojov a technológií pre obchody Exposhop, 10. výstava obalových materiálov a baliacej techniky Gastropack a 15. výstava reklamných služieb Exporeklama.

Jedným z vrcholných sprievodných programov bola Národná prehliadka kuchárskeho a cukrárskeho umenia Poézia v gastronómii sprevádzaná rôznymi súťažami kuchárov. Mladé talenty si zmerali sily v súťaži Gastro Junior, víťaz ktorej bude Slovensko reprezentovať na celoeurópskom finále Euroskills.

Divácky atraktívne boli baristické súťaže, pekárskasúťaž o historicky Najlepší Bratislavský rožok, doplnená súťažami o Najkrajší pletený výrobok z kysnutého cesta a Najkrajšie umelecké dielo z karamelu a, najmä, barmanské súťaže St. Nicolaus Cup 2011 a St. Nicolaus Free Style.

Vyrezávanie fascinujúcich umeleckých výtvorov z ovocia a zeleniny mohli návštevníci sledovať počas súťaží Carving Cup 2011.

Danubius Gastro 2011 sa konal pod záštitou Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v spolupráci s Cechom pekárov a cukrárov regiónu západného Slovenska, Slovenským zväzom kuchárov a cukrárov, Slovenskou barmanskou asociáciou, Zväzom obchodu a cestovného ruchu SR a ďalšími odbornými partnermi.

Budúci ročník veľtrhu ITF SlovakiaTour s neodmysliteľnými sprievodnými výstavami sa uskutoční 19. - 22. januára 2012. Veríme, že bude opäť zaujímavejší a bohatší o vystavovateľov z radov podnikateľských subjektov, ale aj regiónov propagujúcich možnosti cestovného ruchu doma i v zahraničí.

Anna Červenková

ZUSAMMENFASSUNG

Jedes Jahr wird die Messesaison in Bratislava mit der internationalen Messe ITF SlovakiaTour eröffnet. Im Rahmen der Messe finden weitere Ausstellungen, wie zum Beispiel Danubius Gastro, Jagdwesen und Erholung, Wellness u.a. statt. An der diesjährigen Veranstaltung nahmen 398 Aussteller aus 22 Ländern teil und die Besucherzahl erreichte 72 531.

SUMMARY

Every year, the fair season in Bratislava is opened with the international fair ITF SlovakiaTour. The fair includes some other exhibitions, for example Danubius Gastro, Hunting and Recreation, Wellness etc. 398 exhibitors from 22 countries took part in this year's event and the visitor number reached 72 531.

Z kroniky lanovkárov

V poslednom období sme sa rozlúčili s dvoma dlhoročnými pracovníkmi v oblasti lanovej dopravy. V októbri nás zarmútila správa o úmrtí Pavla Jaroša, dlhoročného vedúceho lyžiarskeho strediska na Martinských holiach. V januári 2011 v Dome smútku v Ružomberku sme sa rozlúčili s Františkom Konrádom Šporerom.

Pavol Jaroš † 20. októbra 2010

Pavol Jaroš bol dlhoročným vedúcim lyžiarskeho strediska na Martinských holiach. Za jeho pôsobenia sa stredisko prudko rozvíjalo, rozšírili sa pôvodné lyžiarske svahy, vybudovali sa nové lyžiarske vleky. V stredisku sa vybudovali a upravili všetky obslužné priestory pri jednotlivých vlekoch, čím sa vytvorili podstatne lepšie sociálne podmienky pre obslužný personál. Jeho zásluhou sa vytvorili podmienky pre pravidelnú úpravu

lyžiarskych svahov, k pôvodnému vozidlu Ratrac SR pribudli ďalšie SPV Kässbohrer PB 170 a neskôr aj vozidlo vyrobené v ZTS Mulda. Má veľký podiel na tom, že Martinské hole v čase jeho pôsobenia boli strediskom s najlepšie upravenými lyžiarskymi svahmi. Aktívne sa podieľal na príprave pravidelne organizovaných medzinárodných lyžiarskych pretekov Memoriál Janka Nováka.

Ako si na Paľa Jaroša spomína Ing. Ján Gavalier:

S Paľom Jarošom som sa zoznámil na Dňoch lanoviek a vlekov v r. 1973 v Jasnej. Odvtedy sme sa pravidelne stretávali na predstavenstvách ZZ LAVEX, ale najmä na lyžiach v Tatrách, na Martinských holiach a na lyžiarskych zájazdoch v zahraničí. Na Martinských holiach sme s rodinami a priateľmi pravidelne prežívali vianočné sviatky. Boli to krásne časy, pretože Paľo vedel vždy pripraviť skvelú atmosféru. Lyžiarske zájazdy do zahraničných stredísk nás ešte viac zblížili.

Keď na Štrbskom Plese vznikla myšlienka usporiadať prvé lanovkárske preteky, ako bývalý pretekár bol tým veľmi nadšený a hneď sa ponúkol zorganizovať ďalšie preteky na Martinských holiach, ktoré sa uskutočnili v nádhernej priateľskej atmosfére. Často sme spoločne riešili technicko-prevádzkové otázky lanoviek a lyžiarskych vlekov. Stretávali sme sa aj na pracovných výmenných stretnutiach pracovníkov OHZ z Vysokých Tatier a Martinských holí.

Paľo bol vždy veselý, vtipný, plný energie a optimizmu. Pôsobil dojmom človeka, ktorého netrápia žiadne problémy a starosti. Prekypoval zdravím a vitalitou aj vo vyššom veku. O to viac bola pre mňa neuveriteľná a nepochopiteľná správa: Paľo Jaroš zomrel.

Paľko, aj keď sa už spolu nestretáme, zostaneš u mňa a rovnako aj u ostatných priateľov v tých najkrajších spomienkach na spoločne prežité chvíle v horách a na lyžiach doma i v zahraničí. Svojou prácou a činnosťou v oblasti zariadení osobnej lanovej dopravy zostane tvoje meno trvalo zapísané na Martinských holiach i v lanovkárskej branži na Slovensku.

Spomíname na Teba!

František Konrád Šporer † 13. januára 2011

Čas Františka Konráda Šporera sa naplnil 13. januára 2011, keď nás po ťažkej chorobe opustil.

František Šporer začal pracovať v roku 1967 v podniku Interhotel Ružomberok ako vedúci prevádzky oddelenia lanoviek a lyžiarskych vlekov. Okrem tejto funkcie vykonával aj odborné revízie lanových dráh, keďže v tom čase bol jedným z mála technikov, ktorí mali oprávnenie pre výkon revízií lanových dráh a lyžiarskych vlekov.

Keď v roku 1973 prišlo k poruche a neskôr k mimoriadnej udalosti na lanovej dráhe Roll na Chopku a prvý úsek lanovky bol uzavretý, gremiálna porada Interhotelov Ružomberok a ONV Liptovský Mikuláš vydala rozhodnutie o rekonštrukcii lanových dráh typu Roll.

Technickým koordinátorom pre realizáciu týchto opatrení sa stal František Šporer. V tom čase však pôvodný výrobca lanových dráh Transporta Chrudim už nemal platnú licenčnú zmluvu firmy Roll a zakúpenie novej licencie už neprichádzalo pre poverenie Transporty inými úlohami do úvahy.

Vďaka osobnej angažovanosti Františka Šporera a pracovníkov Transporty Chrudim sa vypracovala príslušná technická dokumentácia bez účasti firmy Roll, ktorá spĺňala technické a bezpečnostné požiadavky, pričom sa súčasne zvýšila prepravná kapacita.

Až do konca 80. rokov, kedy krátkodobo prerušil prácu v Interhoteloch a pracoval ako revízny technik zdvíhacích zariadení, postavilo sa zásluhou jeho osobnej angažovanosti na Slovensku mnoho lyžiarskych vlekov.

V roku 1981 sa vrátil k svojmu celoživotnému záujmu a začal pracovať vo funkcii náčelníka kabínkovej lanovky na Malinôm Brde. Aj na tomto poste stále technicky vylepšoval jemu zverené technické zariadenia a rozšíril stredisko o dva nové lyžiarske vleky. Bol aj iniciátorom modernizácie kabínkovej lanovej dráhy, kde sa vykonala obnova vozového parku a automatizácia posunu na podávanie kabín.

Po privatizácii podnikov cestovného ruchu sa osobne angažoval za privatizáciu celého strediska, vrátane hotelov Hrabovo a Malina v prospech mesta Ružomberok. V roku 1995 odišiel do dôchodku, napriek tomu zostal nesmierne aktívny a svojimi technickými schopnosťami pomáhal realizovať takmer celú desiatku vlekov.

Jeho veľkou túžbou bolo postaviť lanovku na slovensko-poľskom pohraničí, čo sa mu už, žiaľ, nepodarilo.

Lanovkári, ako ich nepoznáme

S rubrikou – Lanovkári, ako ich nepoznáme, sme teraz zavítali do lyžiarskeho strediska Ružomberok – Malinô Brdo, kde už trinásť rokov pôsobí Ing. Vladimír Juráš, z toho osem rokov vo funkcii zástupcu riaditeľa lyžiarskeho strediska. Jeho koníčkom je poľovníctvo a ako sám prezradil, je to jeho jediný spôsob relaxu po vyčerpávajúcej práci.

Naša prvá otázka smerovala k jeho prvému dotyku s lanovými zariadeniami, čo ho na tejto profesii najviac zaujalo a v ktorom lyžiarskom stredisku začal pracovať prvý raz.

K lanovkám a lyžiarskym vlekom som sa dostal tak, že od malička som lyžoval a chodil som za lyžovaním do rôznych stredísk. Vždy ma fascinovala práca vonku v prírode, nechcel som byť zatvorený niekde v kancelárii, vtedy ešte pri papieroch, dnes je to pri počítačoch. Do prírody som sa vracal nielen ako poľovník, snažil som sa nájsť si také zamestnanie, v ktorom budem čo najviac v kontakte s prírodou.

K prvému zamestnaniu, ešte pred základnou vojenskou službou, som sa náhodne dostal v stredisku Donovaly, kde som bol pri obsluhu sedačkovej lanovky aj lyžiarskeho vleku. Neskôr to boli údržby a všetko, čo súvisí s prevádzkou lanovky a vleku. Tu som odpracoval jednu celú zimu i leto.

S poľovníckym priateľom pri Kazateľnici na Lúke pod Salatínom

Úlovok raritného srnca pod Salatínom

To bol môj prvý kontakt s prácou na lanovkách. Po ZVS som nastúpil na inú prácu. Stal som sa vedúcim pridruženej výroby na družstve v Ludrovej, viac-menej pre to, že sme tam ako mladá rodina dostali byt. Tam som pracoval trinásť rokov, počas ktorých ma to stále priťahovalo k lanovkárstvu. Až po trinástich rokoch som sa dostal k práci v stredisku Malinô-Brdo, kde pôsobím dodnes, už trinásť rokov, z toho osem rokov ako zástupca riaditeľa.

Za to obdobie som prešiel všetkými možnými prácami, bol som na údržbe lanovky, pri zasnežovaní, aj ako vodič SPV som mal možnosť dostať sa k úprave tratí. Potom som sa stal zástupcom riaditeľa horských dopravných zariadení a v tejto funkcii pracujem dodnes. Mám túto prácu rád, som v stálom kontakte s ľuďmi vonku v teréne, aj keď, samozrejme, musím určité administratívne práce urobiť aj v kancelárii.

Vieme, že vaším najväčším koníčkom je poľovníctvo. V ktorom poľovníckom združení ste organizovaný a čo všetko vám poľovníctvo prináša?

Aj k poľovníctvu som sa dostal už v detstve. Môj otec i starý otec boli poľovníkmi, pochádzam teda z poľovníckej rodiny. Poľujem v Partizánskej Ľupči, ktorá je jedným z najväčších revírov poľovníctva na Liptove. Otec ma brával do prírody, zasnáročoval ma jej do tajov, vypestoval vo mne lásku k zveri, a to pokračuje dodnes. V Partizánskej Ľupči, kde

poľujem už od roku 1984, bol som niekoľko rokov tajomníkom združenia. Aj teraz, ako radový člen, sa snažím robiť všetko, čo je našou prvordnou úlohou – starať sa o zver, zveľaďovať stavy zveri, pripravovať seno, vynášať sol' do soľníkov, prikrmovať zver, keď je veľká pokrývka snehu. Až potom všetkom príde tá krásna chvíľa, keď sa v jeseni ozve hora ručaním jeleňov. To je okamih, kedy sa prejaví duša poľovníka, lovca...

V našom revíre máme veľkú rozmanitosť zveri počnúc srnčou zverou, jeleňou zverou, diviačou. Máme tu aj kamzíky a v poslednom období sa nám veľmi rozmožili, ako všade na Liptove, medvede. Samozrejme, sú tu aj vlci.

Možno povedať, že moje zážitky v prírode sú veľmi bohaté a pestré, pretože v nej trávim veľa môjho voľného času. Mám chatku v krásnom kúte pod Salatínom, kde nikým nerušený prežívam tieto krásne chvíle so svojimi vernými psíkmi, momentálne mám troch jazvečikov.

Do poľovníctva, ako ste spomenuli, vás zasvätil váš otec. Máte aj vy svojho nasledovníka?

Moju poľovnícku vášeň preberá teraz môj syn, ktorý ma sprevádza po prírode a máme veľa krásnych spoločných zážitkov pri ochrane zveri a, samozrejme, aj pri love. Máme so synom aj jednu špeciálnu skúsenosť, keď sme sa stretli s medvedicou, ktorej sme vyplašili mláďa. Bola od nás asi štyri metre, revala a zaútočila na nás.

Jedna z trofejí kapitálnych jeleňov

Spoločne so synom na úpäť Salátina s nerozlučnými spoločníkmi - farbiarkami

Doteraz neviem, ako sme to vôbec prežili, stáli sme štyri metre zoči-voči rozzúrenej medvedici, ktorá, našťastie, zbadala svoje mláďa, vzala si ho a prestala sa o nás zaujímať. Aj takéto zážitky máme okrem mnohých pekných z obdobia ruje.

Veľa pekných zážitkov mám aj z „dolniakov“, kde chodím ku kamarátom na lov drobnej zveri, bažantov, zajacov. Zúčastnil som sa aj poľovačky na diviakov v Maďarsku. Tých príhod bolo skutočne veľa.

Aká trofej je pre vás najväčšia a na čo najradšej poľujete?

Z poľovníctva mám veľa pekných príhod, aj pekné trofeje, vrátane 200-bodového jeleňa, ale najkrajšou a najlepšou trofejou pre mňa je hlucháň, na ktorého veľmi rád poľujem. V poslednom období sa nám rozrastá táto lesná kura a na jar, keď začne tokať, neodpustím si niekoľko vychádzok prelštíť tohto veľkého vtáka tým, že sa k nemu

dostanem, že sa pohľadom naň poteším a že si ho vyfotím. Nemusím ho uloviť, stačí mi vyfotiť si ho a počúvať jeho jarný spev. Je to nezabudnuteľný zážitok.

Poľovali ste aj v zahraničí? Spolupracuje vaše združenie s nejakým zahraničným poľovníckym združením?

Keďže u nás na Liptove nežijú daniele alebo mufióny, bažanty, či zajace, máme určité priateľské vzťahy s poľovníkmi, kde sa táto zver vyskytuje a zasa poľovníci, ktorí nevideli medveďa alebo vlka, radi prídu k nám cez jesennú ruju. Niekoľko ráz sa aj podarilo vidieť medveďa alebo vlka a uloviť ho. Takto prebieha naše poľovnícke kamarátstvo. Sú medzi nami aj poľovníci, ktorí chodia za zverou do Afriky alebo Ruska. Osobne ma Afrika neláka, ale rád by som sa raz išiel pozrieť do Ruska, vidieť ruskú prírodu a zažiť tam poľovačku.

Ako je to s bezpečnosťou pri poľovačkách, aké zásady platia a musia sa bezpodmienečne dodržiavať?

Bezpečnosť pri poľovačkách je veľkou témou. Žiaľ, každý rok sa z televíznej obrazovky či z novin dozvedáme o nešťastiach. V našom združení sa, našťastie, ešte nikdy takáto udalosť nestala. Samozrejme, sú stanovené zásady manipulácie so zbraňami, spôsob ich nosenia, prepravy atď. Každý poľovník musí pamätať na to, že ak spúšť na puške potiahne, už sa to nedá vrátiť späť. To sú veľmi kruté okamihy tak pre toho postreleného, ako aj pre toho, čo spúšť potiahol. Poľovník musí dbať na to, aby jasne videl cieľ, na ktorý chce vystreliť!

Tradičným poľovníckym pozdravom – Lovu zdar! ďakujeme Vladimírovi Jurášovi za rozhovor a jeho bohaté zážitky.

Miroslav Grešo

ZUSAMMENFASSUNG

In der Rubrik über langjährige Seilbahnarbeiter und ihre Hobbys stellen wir Vladimír Juráš, den stellvertretenden Direktor des Skizentrums SKIPARK Malino Brdo, vor. Seine Hobbys sind Jagdwesen und Waldtier- und Naturschutz im Allgemeinen.

SUMMARY

In the column about long-term cableway workers and their hobbies, we introduce Vladimír Juráš, the deputy director of the ski resort SKIPARK Malino Brdo. His hobbies are hunting and protection of forest animals and nature in general.

SKÚTRE EŠTE VÝHODNEJŠIE ZĽAVY OD 700€ DO 2 300€

Splátkový kalendár na dve zimné sezóny

Pri prevzatí skútra platba iba DPH (20%)

Neváhajte, ponuka platí len do 30. 4. 2011

Neresnícka cesta 3A, ZVOLEN

Tel.: +421 45 532 40 03, predaj: 0903 810 149

servis@autoraster.sk

www.autoraster.sk

AUTO
A U T O R A S T E R

ZAVOLAJTE, PRÍDEME S PREDVÁDZACÍM SKÚTROM A MÔŽETE SI ZAJAZDIŤ DO SÝTOSTI

Novinky firmy

LEITNER[®]

ropeways

Kitzbühel - prvá desaťmiestna kabínková lanovka v Rakúsku

Väčšie kabíny nezvyšujú len komfort lyžiarov, zvyšujú aj príjmy lyžiarskych rezortov. Bolo veľmi symbolické, keď v roku 2010 kvetmi obsypaná kabínka prechádzala popri návštevníkoch na tzv. kvetinovom korze v Kirchbergu.

Bolo to preto, lebo firma Bergbahn AG Kitzbühel očakáva veľký rozkvet rozvoja regiónu práve od novej lanovky Maierlbahn. Pri rozhodnutí sa pre desaťmiestnu kabínku namiesto konvenčnej osemmiestnej kabíny boli výpočty jasné ako deň. Kabíny majú o 25 % väčšiu kapacitu, navyše pri rovnakej požadovanej kapacite potrebuje o 20 % menej kabín. To znamená úsporu nielen pri nákupe, ale aj pri servise, údržbe a čistení. Ďalšími výhodami je pomalší prechod stanicami a možnosť transportovania väčších skupín detí spoločne. Kabíny sú vysoké 2,1 m, majú panoramatické okná a vyhrievané sedačky. Nová Maierlbahn nahradila dve staré 2-miestne sedačkové lanovky. Dĺžka trasy je 2 713 m, kapacita 2 400 osôb za hodinu.

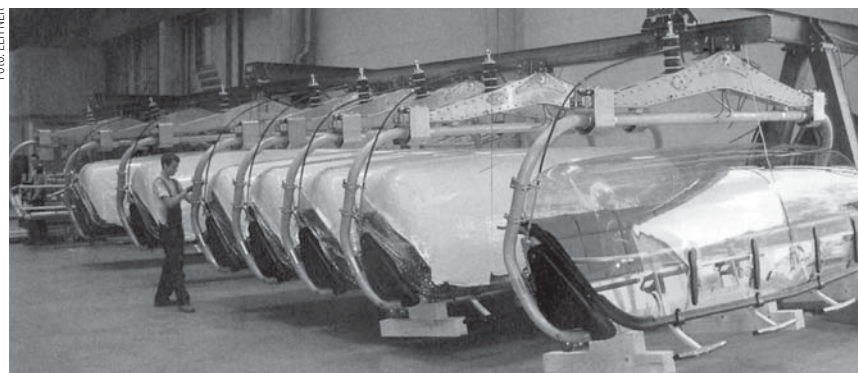

Desaťmiestna kabína Maierlbahn v Kitzbüheli

Z Telfsu prichádzajú sedačky inej ligy

Spoločne so spustením výroby nových leitnerovských sedačiek v roku 2007 sa rozhodlo o vybudovaní nového závodu v Telfse, nachádzajúcom sa v rakúskom Tirolsku. Zastavaná plocha nového výrobného strediska má 18 000 m².

Foto: LEITNER

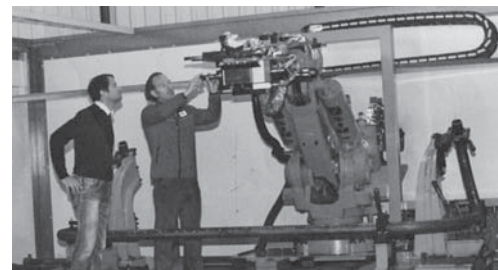
Sedačky pripravené na expedíciu

Vzorom pre usporiadanie technologických liniek v stredisku bol automobilový priemysel. Použili sa najmodernejšie výrobné metódy a technológia, aby sa zachovala výkonnosť a kvalita. Cieľom tohto kompetenčného centra je výroba sedačiek najvyššej kvality. Na dosiahnutie tohto cieľa boli konštrukcia, starostlivosť o produkt a výroba, teda všetky dané oddelenia, skoncentrované do jedného miesta. To vygenerovalo krátke trasy medzi jednotlivými oddeleniami, veľmi rýchle reakcie, rýchlu identifikáciu produktov, ako aj požadovanú flexibilitu s dôrazom na požiadavky zákazníkov. Celý sortiment výrobkov v Telfse je vyrábaný v najmodernejších výrobných podmienkach, a to od 2-sedačiek a po 8-miestne sedačky so všetkými variáciami a opciami.

Centralizácia celosvetového výrobného programu na jednom mieste, s výnimkou Severnej Ameriky, si nevyhnutne vyžadovala vybudovanie najmodernejších výrobných a logistických kapacít s použitím najmodernejších procesov. Pre zachovanie

konzistentnej kvality jednotlivých vozňov boli v súčinnosti s firmami MEWAG (Švajčiarsko) a ABB SIR (Taliansko) vyvinuté špeciálne výrobné stroje. Išlo napríklad o špeciálnu elektronicky ovládanú ohýbačku a vrtací robot, ktoré garantujú presnosť výroby identických rámov sedačiek a zabezpečujú presnosť pri konečnej montáži. Vedie to ku komplexným výsledkom pri mechanických dolaďovacích a montážnych prácach. Na výrobu sedačiek boli aplikované skúsenosti z automobilového priemyslu, teda digitálna vizua-

lizácia, nadväznosť jednotlivých liniek, časovanie dodávky materiálu v najkratších možných časoch a dráhach. Preto, aby sme hrali úplne inú ligu, aplikovali sme nový systém upevňovania skrutiek, kde sme spolupracovali s celosvetovým lídrom na trhu Atlas Copco, špecialistom na nulovo chybové výroby. S počítačom ovládaným systémom zafixovania skrutiek sú všetky skrutky na sedačke monitorované počítačom. Súčasne sú výsledky monitoringu na každej sedačke archivované minimálne desať rokov.

Montáž vrtacieho robota pre sedačky

Gipfelbahn svieti novou žiarou

V lyžiarskom stredisku Kronplatz kladú stále väčší dôraz na komfort. Konštrukciu stavby novej lanovky, ktorá nahrádza svojho predchodcu z roku 1989, uviedli do prevádzky v lete 2010. Týmto činom sa Gipfelbahn prezentuje v celkom inom svetle.

Novou lanovkou urobila spoločnosť veľký krok do budúcnosti v záujme väčšieho komfortu a spoľahlivosti. Nové dizajnové kabíny pre desať sediacich pasažierov boli dodané s vyhrievanými sedadlami, poskytujú aj pohodlný transport lyží na špeciálnych držiakoch umiestnených na dverách kabíny.

Pôvodná trasa lanovky zostala nezmenená, teda vedie z Herzlalm na Kronplatz. Počet podpier bol však zredukovaný zo 17 na 12. Počas prvej sezóny je lanovka prevádzkovaná so 42 kabínami z 81 možných kabín, čo znamená úvodnú prepravnú kapacitu 2 000 os./h, pri postupnosti kabín 18 sekúnd. Maximálna kapacita lanovky po doplnení kabínami je konštruovaná na 4 000 os./h, pri postupnosti kabín 9 sekúnd.

Údolná stanica sa nachádza v nadmorskej výške 1 733 m, prevýšenie staníc je 541 m. Použili sa dva motory s výkonom 540 kW, priemer lana 58 mm s prepravnou rýchlosťou 6 m/s.

Vrcholová stanica 10-miestnej kabíny v Gipfelbahn

Komfortná 10-miestna kabína pre Gipfelbahn

Nová posila pre spoločnosť LEITNER

Dňa 1. februára 2011 sa stal zamestnancom spoločnosti Leitech, s. r. o., Bratislava, prevádzka Stará Lubovňa, Ing. Jaroslav Mačičák.

Slovenským lanovkárom nie je neznámy. Jaroslav Mačičák má 41 rokov, ukončené vysokoškolské vzdelanie strojnícke v odbore Dopravné a manipulačné zariadenia. Pracoval 17 rokov v a. s. Tatralift Kežmarok (Tatrapoma), kde posledných sedem rokov zastával funkciu projektového manažéra na oddelení predaja a odbytu.

V novozriadenej prevádzke firmy Leitner v Starej Lubovni pracuje ako predajca dopravných lanových zariadení. Jeho pôsobnosť je rozšírená aj na okolité krajiny – Poľsko, Česko a Ukrajinu, kde bude taktiež úzko spolupracovať s oficiálnymi zástupcami firmy Leitner v týchto krajinách. Ako je už známe, oficiálnymi zástupcami firmy Leitner na Slovensku sú Peter a Ján Hulla.

Jaroslavovi Mačičákovi želáme na novom pôsobisku veľa pracovných úspechov.

Výrobná prevádzka firmy Leitner v Starej Lubovni otvorená

V areáli firmy Panasonic v Starej Lubovni začala

Ing. Jaroslav Mačičák

firma Leitner Technologies výrobu oceľových konštrukcií (podpery, nosníky...) pre nové lanovky. Táto nová prevádzka má oficiálny názov Leitech, s. r. o., Bratislava – prevádzka Stará Lubovňa. Okrem obchodného oddelenia a výroby oceľových konštrukcií bude v Leitechu postupne zriadený aj sklad náhradných dielcov a servis lanoviek Leitner.

Výrobná hala Leitech v Starej Lubovni

Výroba v novom závode sa už začala – brúsenie pred zvaraním

Zmena je život. A platí to aj naopak: Život je zmena. Prežiť znamená ustavične sa prispôbovať novým životným podmienkam. Táto jednostranná adaptácia by však ľahko mohla skĺznuť len do bolestného a ťažkého prežívania, prešľapovania z miesta na miesto. Preto ľuďom bola daná do vienka ešte jedna schopnosť – aktívne meniť seba samých a tento svet, hľadať nové riešenia, nové stratégie tak, aby sme mohli na tomto svete viesť naozaj plnohodnotný život. V týchto intenciách budeme v tomto ročníku magazínu LAVEX-Info predstavovať zmeny, nové riešenia a nové stratégie v rámci Pomy, ktorých cieľom je život, život v rôznych podobách.

...a keďže treba začať od hlavy, prvé riadky prvého tohtoročného čísla sú venované informáciám o zmenách vo vedení spoločnosti Pomagalski – a príhovoru nového predsedu predstavenstva Pomy JEANA SOUCHALA.

Jean Souchal:

Poma súčasťou dejín človeka!

Poma – to sú dejiny, ktoré trvajú už osemdesiat pekných rokov. Poma sa zrodila v srdci hôr, kde sneh postupne dával tvár nášmu vlastnému know-how. Našu identitu, naše umenie, našu značku sme vyvinuli v horách, v tomto osobitne náročnom prostredí, tvrdom na ľudí, na strojné zariadenia a v tomto prostredí budeme pokračovať v nadšenom prinášaní nášho podielu pre tento svet.

V tomto svete, ktorý sa otvára novým spôsobom dopravy, sa ľudia zo sveta Poma počas posledných 20 rokov zaviazali diverzifikovať aplikácie našich systémov lanovej dopravy. Naše riešenia zodpovedajú z ekonomických, energetických a environmentálnych dôvodov skutočným potrebám klientov vo všetkých častiach zemegule.

V rôznorodosti mestského prostredia prináša doprava systémom lanových dráh komplementaritu, inováciu a doplnkový servis v sieti dopravnej infraštruktúry. Mestské lanové dráhy umožňujú prekonať mnoho prekážok, vyštverajú sa na prudké stúpania, „preletieť“ ponad veľké vodné toky. Takto možno odstrániť izolovanosť istých mestských štvrtí v súčinnosti s klasickým mestským dopravným systémom od centier diania.

Vnímame, že náš úspech prechádza týmto vývojom a naša sila spočíva vo všetkom, čo sme mohli doposiaľ zrealizovať spolu s našimi zákazníkmi, majúci oporu v celom tíme Poma spolupracovníkov.

Vďaka pozornému a systematickému načúvaniu zákazníkom sme rozvinuli naozajstnú blízku prítomnosť ku klientom. A to je duchom Pomy.

Viem, že je hrdosť prežívať toto dobrodružstvo, dobrodružstvo uznané na všetkých štyroch svetových stranách, dobrodružstvo, na ktorom máme všetci svoj podiel.

Od každého pracovníka Pomy očakávam „zdravé čítanie“ v centre svojich činností. Mať zdravé čítanie pre veci je veľmi dôležité, je to základ všetkého.

Jean Souchal

V praxi to znamená navrhovať riešenia, nech je pracovná pozícia akákoľvek. Želám si pripomenúť, že Poma existuje práve preto, že všetci prítomní sú na svojich miestach. Poma je jedna veľká rodina spoločne s dcérskymi spoločnosťami - je nás viac ako 850 po celom svete. Sú to ľudia, ktorí musia dokázať zdieľať zdravé čítanie, zapálenosť pre vec, víziu, a to všetko s radosťou a potešením, majúci pri tom na mysli, že za všetkým je preprava osôb. Ďakujem všetkým, ktorí sa podpísali pri tvorbe týchto dejín, ktorí tieto dejiny žijú a ktorí tieto dejiny budú niesť aj v zajtrajšku.

Jean Souchal

Vernosť: kontinuita nového predstavenstva Poma

Jean Souchal, nový predseda predstavenstva, nám s trochu huncútskeho úsmevu pripomína, že chod podniku záleží nielen na samotnom vedení, ale naozaj na každom človeku, ktorý má účasť na tomto dobrodružstve, na každom, s jemu vlastnou činnosťou a entuziazmom.

Je jar 2001 a pred nami je vydanie nového čísla Poma Info, ktoré oznamuje zriadenie predchádzajúceho predstavenstva. Po desiatich rokoch nastáva zmena, ktorá predstavuje kontinuitu. Táto zmena v organizme predstavenstva sa zapisuje do dejín a podáva správu o dôvere skupine, ktorej každý člen má v podniku pevne zakotvenú svoju osobnú históriu. To, čo pretrváva, je kultúra

podniku a to pre každého znamená posilnenie jeho kompetenčnej oblasti.

Komplementárny a solidárny

Treba poznamenať, že v novom predstavenstve som obklopený tromi viceprezidentmi, ktorý vyšší z predchádzajúceho predstavenstva.

Jean-Paul Huard sa počas celého pôsobenia v podniku prejavoval ako prirodzený líder v oblasti riadenia a spravovania projektov a obchodných zmlúv. Tak ako v minulosti, aj teraz nové zariadenia sú pripravované a realizované pod jeho právomocou vo všetkých kútoch zeme. Pod jeho vedenie rovnako spadá ich ďalší život v podobe technických zásahov a zásahov údržby.

Christian Bouvier je kľúčovým človekom v doméne obchodu. Je jeho zvykom hovoriť, že je advokátom našich klientov v lone Pomagalski a bdie nad tým, aby sme im priniesli odpovede na ich potreby tak v oblasti nových zariadení, ako aj v oblasti servisných činností. Na jeho pleciah tiež spočíva veľmi dôležitý sektor: Nevyhnutné nadväzovanie partnerských vzťahov a vytváranie partnerských skupín.

Philippe Clément je človek financií a organizovania administratívnych činností. Zaslúžil sa pripraviť realizáciu po finančnej stránke a optimalizácii zdrojov (či už ľudských alebo materiálnych). Výrazne prispel k úspechu nášho implantovania sa v Číne, v Brazílii, v Alžírsku a tiež v Egypte.

Jean Gauthier, ktorému sa patrí poďakovať za desať rokov na čele predstavenstva, sa stal predsedom dozornej rady. Reprezentuje akcionára, má teda veľmi dôležitú úlohu a sme šťastní, že zostáva blízko nás, aby nás svojimi užitočnými radami a s radosťou sprevádzal.

Od produktov k systému a potom k riešeniam

Ak počas histórie je naším trhom sneh, naša dnešná ponuka prekračuje tento rámec a obracia

Nové predstavenstvo spoločnosti Poma. Zľava Christian Bouvier, Jean-Paul Huard, Jean Souchal, Philippe Clément

sa smerom k turizmu, k mestskej hromadnej doprave a k priemyslu. Prešli sme od života zacieľného na produkt k životu, ktorý berie na vedomie systémy.

Odpovedou je napríklad ponuka riešenia dodávky na kľúč. Po tom, čo sme dokázali priniesť riešenie v súlade s požiadavkami našich zákazníkov v rámci prestavby a kompletizovania lyžiarskych stredísk, pokračujeme v tomto trende tak, že sa staviame do polohy tvorcov riešení. Aktuálne to prežívame v New Yorku, resp. v Káhire, kde ukazujeme na to, že doprava lanovými dráhami je odteraz súčasťou súboru riešení prepravy osôb. Ponúkli sme našu Ariadninu ni!

Francúzsko: Villard de Lans

Znovu prvá na svete

Sympatické lyžiarske stredisko v pohorí Vercors Villard de Lans/Corrençon je od tohto roka vybavené novou kabínkovou lanovkou „la Cote 2000“, ktorá predstavuje významné technologické inovácie (slávnostná inaugurácia sa konala 4. februára 2011).

O tejto realizácii, ktorá zatiaľ nemá obdobu, hovorí Christian Laval, Olivier Bertolami a Jean-Francois Fanet: „Táto inovácia vstupuje do význam-

Údlná stanica vo Villard de Lans

ného projektu prebudovania celého lyžiarskeho strediska. Je priamym pokračovaním toho, čo bolo dosiaľ v stredisku zrealizované.“ Poma dokázala vyvinúť kabínkovú lanovku Multix 10 s 10-miestnymi kabínami na sedenie, ktorá má jedinečnú zvláštnosť: má zabudovanú funkciu, ktorá dokáže zastaviť kabíny tak, aby bol umožnený nástup osobám s obmedzenou schopnosťou pohybu, prípadne seniorom, resp. deťom a, samozrejme, cyklistom s horskými bicyklami počas letnej sezóny.

Je prvou v sektore kabínkových lanových dráh so všetkými miestami na sedenie.

Táto kabínková lanová dráha dokonale zodpovedá

požiadavkám nášho klienta (Didier Beuque, generálny riaditeľ a Victor Huillier, predseda SEVLC). Predchádzajúca kabínková lanovka (TC6) „la Cote 2000“ mala prepravnú kapacitu 1500 os./h a teraz dosiahne 2 300 osôb/h.

Vylepšili sme odolnosť lanovej dráhy voči vetru, vykonala sa optimalizácia trate s premiestnením vratnej stanice s cieľom umožniť lepšie rozmiestnenie toku lyžiarov.

Finančný dosah projektu bol zvládnutý na výbornú. Bol to možný úspech, pretože všetko sa zrealizovalo v rámci rozvoja dlhodobých vzájomných partnerských vzťahov medzi klientom a skupinou Poma.

USA: Nadzemná newyorská Tramway: Stavba XXL

New York. Mesto par excellence, ikona moderných metropol. Priamo v srdci veľkomesta, ktoré nikdy nespí, spája nová nadzemná električka Poma Rooseveltov ostrov s Manhattanom za tri minúty. Stáva sa symbolom, doslova archetypom lanových dráh v mestskej doprave.

Už pred samotnou inauguráciou vzbudila „električka“ celosvetové nadšenie.

Tlač, televízia, internet, skrátka všetky médiá sa zmocnili krásnych červeno-sivých kabín, ktoré ročne prepravujú dva milióny Newyorčanov. Realizácia stavby bola na vrchole ambícií. Úspech v tejto výzve tkvel v ustavičnom inovovaní a prispôbovaní sa.

Jean-Paul Huard, viceprezident predstavenstva a David Aubonnet o tom hovoria: „Pre modifikáciu podpory na nábreží v blízkosti 2nd Avenue bolo potrebné dopraviť na miesto žeriav s nosnosťou 400 ton. Problém bol však so získaním povolenia na prístup pozemnými komunikáciami od oddelenia dopravy. Spočiatku sme uvažovali o jeho rozobraní a zmontovaní na mieste! Nakoniec sa predsa našlo riešenie: dopravili sme ho po East River na čln vybavenom žeriavom s tiež úctyhodnou nosnosťou 500 ton, aby sme ho vôbec mohli vyložiť.“

Extrémne náročná stavba

My, ľudia zvyknutí na montážne práce a ošlahaní najtvrdšími podmienkami, sme sa často museli popasovať s prácami vykonávanými ponad cestnú sieť a ponad zóny určené pre peších. Bolo nepredstaviteľné nechať spadnúť najmenší

dielec alebo náradie; bezpečnostná služba stále bdela a mala všetky právomoci v prípade takejto udalosti pozastaviť montážne práce.

Každá činnosť musela byť predmetom osobitne vypracovaného postupu schváleného kompetentnými autoritami mesta. Komplexné zdvíhacie práce boli takto realizované za prítomnosti desiatok policajtov. Na projekt boli vynaložené nezvyčajné finančné prostriedky na spôsob New Yorku a predsa sa nezabudlo ani na tie najmenšie veci, ktorých sa stavba dotkla. Napríklad nebolo mysliteľné nechať padnúť za obeť stavby ani jeden malý javor, ktorého presadenie by stálo neuveriteľných... 72 000 dolárov!

Na tejto extrémnej stavbe tím Poma dokázal brilantne zvládnuť inštaláciu tohto zariadenia „v centre sveta“.

Lanová dráha sa stala takým silným symbolom, že spoločnosť vyrábajúca hračky sa už teraz nechala inšpirovať našou kabínou.

Kontakty:

Sme tu pre vás na e-mailovej adrese:

poma@techmontsnow.sk,

tel: +421 (0) 52 77 21 669,

fax: +421 (0) 52 77 21 649,

mobil: +421 (0)915 99 11 46 alebo na adrese:

Železničná 1095, 058 01 Poprad (mestská časť Veľká - asi 1km od železničnej/autobusovej stanice)

Web: www.poma.net; Techmont Snow, s. r. o., Poprad, výhradné zastúpenie Poma v ČR a SR: www.techmontsnow.sk.

Vykládanie žeriava, ktorý asistoval pri montáži hláv traťových podpier

Prvá kabína lanovej dráhy inštalovaná na lanách nad East River

Z podkladov Poma pripravil Róbert Hířovský, Techmont Snow, Poprad, výhradné zastúpenie Poma v SR a ČR

Nové lanovky na Slovensku

Napriek tomu, že predchádzajúce zimné sezóny (2008/2009 a 2009/2010) neboli práve najúspešnejšie, na čom sa podpísala predovšetkým ekonomická kríza i nevýrazná finančná podpora cestovného ruchu zo strany štátu, v roku 2010 lyžiarske strediská investovali do technického aj úžitkového vybavenia stredísk a do vybavenia doplnkovými službami. Okrem iného v roku 2010 pribudli tri nové moderné lanové dráhy: 6-miestna odpojiteľná sedačková lanovka pre stredisko Tatranská Lomnica – Štart s prepravnou kapacitou 2 600 os./h; ďalšia 6-miestna odpojiteľná sedačková lanová dráha pre lokalitu Jasná – Záhradky – Priehyba s prepravnou kapacitou 2 400 os./h a fixná 4-miestna sedačková lanovka v stredisku Ski Park Kubínska hoľa s kapacitou 2 000 os./h.

TATRALIFT

Tatralift na Kubínskej holi

Lyžiarske stredisko Ski Park Kubínska hoľa svojou vybavenosťou, lyžiarskymi terénmi a krásnou prírodou, sa zaradilo medzi významné športovo rekreačné centrá na Slovensku.

Od počiatku budovania infraštruktúry tohto strediska sa na dodávkach lyžiarskych dopravných zariadení podieľala spoločnosť Tatralift (vtedy ešte Tatranský podnik miestneho hospodárstva). V roku 1977 tu postavili jeden z prvých lyžiarskych vlekov typu Tatrapoma H 210 s dĺžkou 1 300 m, s prevýšením 350 m a s kapacitou 800 os./h vyrobený v rámci licencie firmy Pomagalski SA Francúzsko.

V roku 1980 pribudol lyžiarsky vlek H 130 s dĺžkou 1 000 m pri prevýšení 250 m, v roku 1982 pribudli vo vrcholovej časti hole súběžne s lyžiarskym vekom H 130 dva lyžiarske vleky H 210 s celkovou kapacitou 1 800 os./h. Doplnením lyžiarskych dopravných zariadení bolo postavenie malého lyžiarskeho vleku S v roku 1984 a v roku 1990 ďalšieho vleku H 210, čím sa dosiahla teoretická hodinová prepravná kapacita v tomto

Foto: Tatralift

Vratná stanica sedačkovej lanovky SLF 4p na Kubínskej holi

stredisku 4 688 os./h.

Výstavbu realizovala TJ Dolný Kubín z prostriedkov cestovného ruchu (akcia Z), ktorá zariadenia aj prevádzkovala.

Ďalšie investičné aktivity sa v tomto stredisku realizovali v roku 2000 najmä po vzniku SKI Kubínska hoľa, keď bol zrealizovaný 1. úsek (spodný) 4-miestnej sedačkovej lanovky s poháňacou stanicou Unifix firmy Pomagalski. V rokoch 2005 - 2006 spoločnosť Tatralift uskutočnila zásadnú rekonštrukciu a modernizáciu všetkých lyžiarskych vlekov H 210 a H 130, čím boli sprístupnené všetky zjazdovky na holi.

Dokončenie investičného zámeru sa realizovalo výstavbou druhého úseku 4-miestnej sedačkovej lanovky. Vzhľadom na ponúkané technické parametre lanovky a dodacie podmienky firmy Tatralift, sa spoločnosť SKI Kubínska hoľa rozhodla realizovať horný úsek opäť so spoločnosťou Tatralift, ktorá ponúkla 4-miestnu sedačkovú lanovku typu SLF 4p s kompletnou zakrytovanou poháňacou stanicou typu Gama s nástupným pásom. Lanovka je osadená tak, že nadväzuje na 1. úsek, a tým možno využívať celú zjazdovku, ale tiež samostatne

využívať hornú alebo dolnú časť zjazdovky. Poháňacia stanica je situovaná v údolnej stanici, ktorá je súčasne napínacou stanicou, priemer poháňacieho kotúča je 4,9 m, čím sa dosiahol konštantný rozchod lana v stanici i v celej trati. Zlepšil sa tým komfort pri nasadaní lyžiarov z nástupného pásu a odstránili sa horizontálne odkláňacie kladkové batérie v poháňacej stanici, ktoré spôsobovali „razy“ pri prechode vozňov, resp. ich uchytení. Nové je tiež konštrukčné usporiadanie pohonu, keď namiesto jednosmerného pohonu s tyristorovým meničom je použitý striedavý pohon s frekvenčným meničom. Použitie asynchrónneho motora na krátko oproti jednosmernému podstatne znížilo nároky na údržbu a tiež na prípadnú poruchovosť. Núdzový pohon je riešený hydrostatickými pohonmi jednak cez hlavnú prevodovku a pre prípad poruchy na prevodovke tiež priamo cez ozubený veniec na odpojiteľnom poháňacom kotúči.

Zdrojom energie je vznetový spaľovací motor s hydrogenerátorom. Lanovka je riadená a ovládaná digitálne, jednotlivé procesy agregátov možno sledovať súčasne na zobrazovacom displeji vrátane poruchových stavov. Poruchové stavy sa zaznamenávajú historicky do pamäti s možnosťou spätného čítania.

Nová lanovka je vybavená inovovanými 4-miestnymi vozňami, ktorých najviac namáhané časti z hľadiska korózie sú z odolných materiálov, oceľové profily sú povrchovo upravené žiarovým zinkovaním.

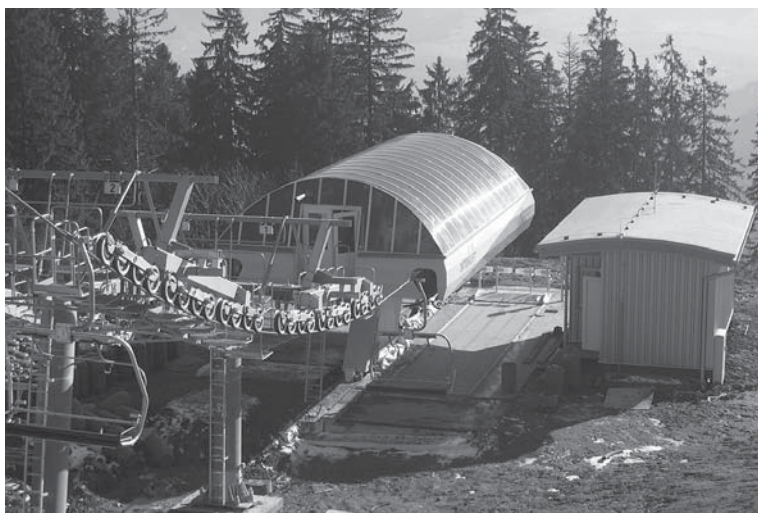
Prepravná kapacita lanovky pri rýchlosti 2,6 m/s je 2 000 os./h, celková prepravná kapacita strediska sa tak zvýšila na 9 000 os./h. Záleží iba na poveternostných podmienkach a prevádzkovateľovi, ako sa táto kapacita bude využívať.

Výstavba lanovky sa začala v máji 2010 a napriek maximálne nepriaznivému počasiu a ťažkým hydrologickým podmienkam počas celej výstavby a montáže, bola ukončená a lanovka odovzdaná do novej prevádzky začiatkom novembra 2010.

Základné technické parametre

Šikmá dĺžka trasy	1 092 m
Prevýšenie	315 m
Prepravná rýchlosť	
plynule regulovaná	0,5 - 2,6 m/s
Maximálna prepravná kapacita	2 000 os./h
Čas jazdy	7 min.
Pohon a napínanie	údolná stanica
Hlavný pohon	striedavý s frekvenčným meničom
Núdzový pohon	vznetový spaľovací s prenosom krútiaceho momentu hydrostatickými prevodníkmi
Počet 4-miestnych vozňov	125
Rozchod trate	4,9 m
Počet podpier	13
Priemer dopravného lana	43 mm

Ladislav Mačičák

Údolná poháňacia stanica Kubínska hoľa

Nová lanovka Jasná – Záhradky

**Prvá 6-miestna odpojiteľná
sedačková lanovka s oranžovými
krytmi na Slovensku**

Pre lyžiarsku sezónu 2010/2011 sa rozhodlo lyžiarske stredisko Jasná postaviť novú 6-miestnu sedačkovú lanovku v lokalite Záhradky - Priehyba. Zadanie požiadavky malo niekoľko priorít pre technické riešenie. Najdôležitejšou požiadavkou bolo, aby zariadenie mohlo byť v prevádzke aj pri takej rýchlosti vetra, kedy už ostatné zariadenia v stredisku Jasná musia byť zastavené.

Ďalším obmedzením bol čo najmenší zásah do dojazdu zo zjazdovky Jelení Grúň a technicky bolo treba zvládnuť 170 m križovania slalomovej zjazdovky bez podpory. Z toho vyplynulo niekoľko technických riešení, ktoré sa použili na Slovensku prvý raz, ale aj riešenie, ktoré firma Doppelmayr použila po prvý raz aj vo svete.

Prvé úvahy a projekty boli navrhnuté ako 4-miestna sedačková lanovka s pevne uchytenými sedačkami pre kapacitu 2 400 osôb/h. Postupne pri zvažovaní všetkých technických možností zadávateľ prijal riešenie 6-miestnej odpojiteľnej sedačkovej lanovky s oranžovými krytmi (bublinami) s požiadavkou, aby časť vozňov bola bez bublín a mala prídavné závažie. Sedačky bez bublín majú menšiu plochu, ktorá je vystavená vetru a s prídavným závažím (celková hmotnosť sedačky 541 kg) sú výrazne menej vychyľované v trase najmä pri vjazde do stanice. Pre obmedzenie účinku vetra, osobitne v hornej stanici, bola stanica zapustená do svahu, ktorý vytvoril prirodzenú stenu chrániacu stanicu pred priamym účinkom vetra. Preto, aby mohla byť stanica čo

najviac zakrytá svahom, po prvý raz sa na Slovensku použilo vystupovanie pod uhlom 90°.

Z dôvodu čo najmenšieho zásahu do dojazdu zjazdovky Jelení Grúň bol aj na dolnej stanici použitý nástup pod uhlom 90° spolu s dopravným pásom, čím sa dosiahlo, že čakajúci lyžiari, ktorí tvoria rad pred nástupom, nezasahujú do dojazdu zjazdovky.

Ďalšie zaujímavé riešenie sa použilo pre križovanie so slalomovou zjazdovkou. Pre potrebu úpravy svahu snežným vozidlom musí byť maximálny previs lana medzi podperami pri najnepriaznivejšom prípade (plné zaťaženie sedačiek a dynamické brzdenie) taký, aby nedošlo k dotyku sedačky so snežným vozidlom. Aby podpory nezasahovali do zjazdovky, bola podpera č. 5 umiestnená medzi ťažnú a vratnú vetvu lyžiarskeho vleku (vyplyvalo to aj z konfigurácie terénu okolo podpory č. 5). Preto musí zabezpečovacie zariadenie lyžiarskeho vleku pracovať spolu so zariadením sedačky. V prípade vykoľajenia lana na sedačkovej lanovke na podpere č. 5 je okamžite zastavená prevádzka vleku.

Táto situácia je však veľmi nepravdepodobná, pretože firma Doppelmayr už štandardne dodáva so zariadeniami aj systém RPD (kontrola polohy lana na batériách), ktoré v prípade vychyľovania lana z drážok kladiek automaticky znižuje rýchlosť zariadenia a pri väčšom vychýlení lana automaticky zastaví prevádzku zariadenia ešte predtým, ako by vypadlo lano z kladiek. Toto zariadenie zároveň reaguje aj na prípad, kedy sú kladky obalené námrazou (v prípade zmeny smeru vetra pri nočnom zasnežovaní) a netočia sa. Tým sa zabráni veľkému poškodeniu batérií.

Samostatným riešením je zariadenie garáže. Zvlášť pre toto zariadenie Doppelmayr vyvinul tzv. rýchlu výhybku. Pri štandardnom riešení garáže je niekoľko koľají, ktoré sa postupne zaplňujú a pri zaplnení jednej koľaje je zariadenie zastavené, výhybka pre ďalšiu koľaj je presmerovaná a zaplňuje sa ďalšia koľaj.

Pre riešenie, keď sú na zariadení rozdielne typy vozňov (bez bubliny a s bublinou), je použitá rýchla výhybka, ktorá v čase medzi vjazdom dvoch sedačiek do garáže „rozhodne“, na ktorú koľaj prichádzajúca sedačka pôjde a prestaví sa do požá-

dovanej polohy. Má to ten dôsledok, že napríklad na prvej a druhej koľaji sú garážované sedačky s bublinou a na ďalšej koľaji sedačky bez bubliny. Z toho vyplýva možnosť, že ráno sa prevádzkovateľ rozhodne podľa počasia, či pripojí na lano len sedačky s bublinami (sneženie, menší vietor), v prípade veľkého vetra len sedačky bez bubliny a s prídavným závažím, v prípade dobrého počasia možno vygarážovať všetky sedačky v režime dve sedačky s bublinou, jedna bez bubliny alebo najprv všetky s bublinou a zvyšok bez bublín. Toto riešenie dáva možnosť prevádzkovateľovi, aby podľa potreby reagoval na aktuálnu situáciu. Aj keď odolnosť sedačiek s bublinou je menšia ako bez bublín, podľa informácií z Jasnej, zariadenie s bublinami bez problémov prevádzkovali pri rýchlosti vetra 72 km/h.

Po prvý raz sa na Slovensku použili oranžové bubliny, ktoré používa na svojich zariadeniach len firma Doppelmayr.

Technické parametre zariadenia

Vodorovná dĺžka	1 234 m
Prevýšenie	341 m
Prepravná kapacita	1 778 os./h
Počet sedačiek s bublinami	31 ks
Počet sedačiek bez bublín	15 ks
Dopravná rýchlosť	5 m/s
Priemer lana	45 mm
Rozchod lana na trati	6,1 m

Ďalšiu novú 6-miestnu lanovku Doppelmayr Tatranská Lomnica – Štart podrobne predstavíme v ďalšom čísle nášho časopisu.

Nové lanovky v iných krajinách

Moderná pozemná lanovka pre prírodnú rezerváciu

V stredisku Raschötz v juho-tirolských Dolomitoch nahradila spoločnosť Doppelmayr/Garaventa starú jedno-miestnu sedačkovú lanovku z roku 1952 novou modernou pozemnou lanovkou. V užšom výbere boli dve zariadenia – odpojiteľná jednolanová obežná kyvadlová lanovka a pozemná lanovka. Za pozemnú hovorilo viacero argumentov.

Boli to napríklad: ideálny profil trate; systém bol výhodný aj pre obmedzené pozemkové pomery v údolnej stanici; neboli potrebné diskusie o výške a počte podpier; aj prevádzkové náklady pri zohľadnení životnosti (lanovka vydrží dlhšie) sú nižšie.

Na jeseň 2009 bolo staré zariadenie odstránené a začalo sa s novou výstavbou. Trasa lanovky zostala nezmenená. Výstavba bola ukončená v lete 2010. Údolná stanica sa nachádza uprostred centra St. Ulrich, vrcholová stanica v blízkosti zariadenia Chalet Restaurant Resciesa.

Údolná stanica 6-miestnej odpojiteľnej sedačkovej lanovky v stredisku Jasná

Foto: Doppelmayr

Nová pozemná lanovka v prírodnej rezervácii

Z výstavby novej pozemnej lanovky profituje celý región. Podstatne vzrástol počet prepravených, okrem funkcie dopravného prostriedku pre oblasť Raschötzer Alm skracuje a uľahčuje prístup k horským chatám.

Nová pozemná lanovka sa stala najatraktívnejším dopravným prostriedkom v danej oblasti. Pri projektovaní sa dbalo na zachovanie obrazu krajiny, keďže lanovka premáva na okraji prírodnej rezervácie Puez Odle, ktorá patrí do sústavy chránených území Natura 2000.

Technické parametre

Pozemná lanová dráha 90-FUL Raschötz	
Prepravný výkon	828 os./h
Čas jazdy	4,5 min.
Jazdná rýchlosť	10 m/s
Šikmá dĺžka	2 385 m
Prevýšenie	822 m
Pohon	vrchol. stanica

Dubrovnik: stará tradícia - nová lanovka

Známe chorvátske prímorské mesto Dubrovnik má opäť jeden zo svojich symbolov – lanovku vedúcu na vrch Srd. Nahradila pôvodnú lanovku z roku 1969. Nová lanovka vyviezla 10. júla 2010 prvých turistov k historickému krížu na vrchu a k ruinám opevnenia Imperiál pochádzajúceho z 18. storočia.

Predchádzajúca lanovka mala kapacitu 15 pasažierov, moderné kabíny 30 osôb. Lanovka pre nezabudnuteľný výhľad na staré mesto a okolité ostrovy jazdí v pomalom režime ECO. Pri obnove lanovky sa dbalo na zachovanie celkového optického dojmu. Údolná stanica sa nachádza na okraji historického starého mesta, svetového dedičstva UNESCO. Rekonštruovalo sa takmer všetko, okrem fasády údolnej stanice a rúry podpory. Pohon sa nachádza v pôvodnej strojovni. Vrcholová stanica bola taká zničená, že ju už nebolo možné využiť.

Do novej vrcholovej stanice sú zabudované dve panoramatické terasy, obchod so suvenírmi a kaviareň so snackbarm. Bezprostredne pri vrcholovej stanici bol vybudovaný amfiteáter pre 250 osôb. Otvorenie lanovky bolo zosúladené so začiatkom 61. Dubrovnického letného festivalu - 10. júla 2010.

Technické parametre lanovky 30 ATW Dubrovnik

Prepravný výkon	470 os./h
Čas jazdy	
- normálna prevádzka	3 min.
- režim Eco-Mode	3,5 min.
Šikmá dĺžka	778 m
Prevýšenie	367 m
Podpery	1
Pohon a napínanie	údolná stanica

Výhľad z oranžových kabín na historické mesto a more je neopakovateľný

1990 - 2010 DVADSAŤ ROKOV SKÚSENOSTÍ
20

TECHNOALPIN®
 snow experts

TechnoAlpin získava ocenenie Engineering Award na Novom Zélande

TechnoAlpin a lyžiarska oblasť Coronet Peak (Nový Zéland) spoločne získali za projekt Coronet Peak Ski area Snowmaking infrastructure and Reservoirs (lyžiarske strediská Coronet Peak – tvorba snehu, infraštruktúra a retenčné nádrže) novozélandskú cenu Engineering Excellence Award.

Víťazov vyhlásili na slávnostnej večeri vo Wellingtone. Pri vyznamenaní nového zasnežovacieho zariadenia v kategórii Water, Waste and Amenities (vplyv na životné prostredie) panovala veľká radosť všetkých zúčastnených. Podané žiadosti, ktoré sú v tejto kategórii úspešné, sa automaticky zaraďujú do súťaže o Supreme Award. Menovaní víťazi spoločností TechnoAlpin a Coronet sa, prirodzene, zaradili do tejto súťaže.

Ocenenia Engineering Awards boli prvý raz udeľené v roku 2005 a od tohto roka sú odovzdávané v dvoch kategóriách. V kategórii Recognising People (oceňovanie ľudí) sa vyznamenávajú mladí inžinieri. Pri oceňovaní Project a Product Awards (oceňovanie produkt a projekt) sú udeľované ceny za osobitné projekty v oblasti inžinierstva. Víťazi všetkých ocenení Project a Product Awards si nakoniec vyberajú celkového víťaza. Toto ocenenie je v tomto čase najprestížnejším vyznamenaním v tejto branži na Novom Zélande a je uznávané medzinárodnými podnikmi.

Coronet Peak leží neďaleko Queenstownu v juhozápadnej časti Nového Zélandu vo výške 487 – 1 524 metrov. Coronet Peak a TechnoAlpin boli vyznamenané za modernizáciu zasnežovanej infraštruktúry.

Pred začatím modernizačných opatrení pozostávalo zanežovacie zariadenie na mieste z dvoch retenčných nádrží, s veľmi limitovanou cirkuláciou vody a 61 manuálnych snežných kanónov. Dnes má Coronet Peak k dispozícii moderné a plnoautomatické zasnežovacie zariadenie, ktoré pozostáva zo 124 vrtuľových kanónov a 78 snežných tyčí, čo predstavuje najväčšie zasnežovacie zariadenie na južnej pologuli. Vedľa nových snežných kanónov bolo tiež uložených 20 km vodného, vzduchového a elektrického vedenia. Voda sa odoberá z piatich podzemných vrtov a troch povrchových zdrojov. Uskladňuje sa v piatich nádržiach (tri z nich boli novovybudované) s celkovou kapacitou 252 miliónov litrov. Toto zariadenie má k dispozícii centrálny prívod vzduchu.

S celkovým počtom 202 snežných kanónov disponuje Coronet Peak najväčším zasnežovacím zariadením na južnej pologuli. Obzvlášť premyslené zásobovanie vodou, ktorého základom sú pôvodné zdroje, ovplyvnilo ocenenie Engineering Excellence Award

124 vrtuľových kanónov spolu so 78 snežnými tyčami zabezpečujú, že sa teraz môže v Coronet Peak vyrábať o 300 % viac snehu ako pred prestavbou

Inžiniering zariadenia bol prevzatý od TechnoAlpinu v spolupráci s miestnymi odbornými pracovníkmi. Zariadenie bolo plánované a umiestnené ako „ušíť na mieru“ pre potreby Coronet Peak. Územný plán vypracovala spoločnosť TechnoAlpin pri zohľadnení oblastných daností a osobitných klimatických podmienok. Potom bol plánovaný prívod vody. Zásobovanie vodou bolo zabezpečené jednak z povrchových zdrojov, ktoré boli k dispozícii a jednak odberom z podzemných vrtov. Dažďová voda a rozpustený sneh sa postarajú o to, že prívod podzemnej vody bude postačovať. Použitá voda sa vracia ako rozpustená voda do podzemnej vody a znovu sa použije. Taktiež novozaložené retenčné nádrže zohrávajú pri optimálnom zásobovaní veľkú úlohu. Päť plnoautomatických čerpacích staníc a súčinnosť všetkých odberových možností vytvárajú fungujúci kolobeh odberu a opätovného naplnenia. Už na začiatku zasnežovacej sezóny 2010 sa osvedčili inovácie v prívode vody Coronet Peak, ktorý ako jeden z prvých lyžiarskych území na južnej pologuli zaviedol zasnežovanie. Od začiatku pracujú všetky snežné kanóny na plné obrátky.

Zariadenie je plnoautomaticky riadené softvérom ATASS z TechnoAlpinu. Tento softvér bol dokonale vyvinutý TechnoAlpinom a zabezpečuje optimálne a efektívne využívanie zdrojov. Tým sa môže usporiť energia a zvýšiť kvalita snehu.

Po ukončení prác sa môže teraz vyrobiť o 300 % viac snehu. Moderné zariadenie poskytuje ročne veľkému počtu lyžiarskych fanúšikov na Novom Zélande osobitné lyžiarske potešenie. Z tejto sku-

Imponujúca krajina a istota snehu – to sú piliere, na ktorých spočíva zimný turizmus v Coronet Peak

točnosti profituje nielen lyžiarska oblasť, ale aj celý región. Zimný turizmus predstavuje v regióne Queenstown významné hospodárske odvetvie. Zabezpečenie presného začiatku sezóny, ako aj

vysoká kvalita zjazdových tratí, sú absolútne nevyhnutné pre splnenie očakávaní zimných športovcov.

SNOWSTAR

ropeways & snowmaking systems

Po celý čas sme si nevydýchli...

Aj takto by mohli pracovníci slovenského Snowstaru zhodnotiť rok 2010. Táto veta sa nevzťahuje len na stredisko Tatranská Lomnica. Minuloročné aktivity pokračovali v Českej republike v stredisku Řeka, na Ukrajine a ďalšie jednotlivé obchodné prípady vyriešili do úspešného konca.

Tatranská Lomnica

Máloktorá lyžiarska destinácia v strednej Európe ponúka takú malebnú panorámu ako svahy Tatranskej Lomnice. Toto prvé klimatické miesto vo Vysokých Tatrách sa najmä po druhej svetovej vojne zmenilo na stredisko cestovného ruchu a rekreácie. Ešte predtým, zámer vybudovať unikátnu lanovku na Lomnický štít, predurčil osud tejto tatranskej osady. Táto vízia sa naplnila koncom 40. rokov 20. storočia.

Dnes návštevník z tejto lanovky vidí len časť. Zaujímá ho iné dopravné zariadenia, ktoré tam vznikli v priebehu posledných rokov. Pri pozornejšom pohľade si všimne ako vojakov rozostavané rady snežných diel (18 diel, 23 týčí).

Zasnežovanie, ktoré tam v roku 2008 vybudovala a v roku 2010 rozšírila spoločnosť Snowstar, predstavuje 8 km zjazdoviek. Konečná kapacita vody počítá s prietokom 360 l/s. Spotrebu elektrickej energie takéhoto systému možno prirovnať k menšiemu mestečku. Súčasný maximálny odber už teraz dosahuje 3,3 MW. Nuž, zasnežovanie nie je lacnou záležitosťou!

Ski Areál Řeka

V rovnako krásnom prostredí Moravsko-sliezskych Beskýd, vhodná na letné cyklotúry a vychádzky, nachádza sa obec Řeka, obkolesená horami, končiare ktorých sa týčia do kilometrovej výšky. Je to miesto ako stvorené aj pre zimné športy. V posledných rokoch sa o rozvoj lyžiarskych aktivít postaralo občianske združenie z rovnakým názvom.

V Ski Areáli Řeka sa v súčasnosti nachádzajú

Foto: Snowstar

Podmienky na Řeke preverili schopnosti zúčastnených

Delá Folk – boli sme milo prekvapení

dve zjazdovky, menšia v dĺžke 400 m a väčšia má dĺžku 1 300 m s prevýšením takmer 400 m. A práve pre túto zjazdovku pribudlo nové zasnežovanie. Ako v prípade Tatranskej Lomnice, aj tu ide o plnoautomatický zasnežovací systém. Okrem rozvodov bola súčasťou výstavby dodávka dvoch čerpadiel s výkonom 315 kW, jedného kompresora 130 kW, 36 odberných miest, 23 tyčových diel. Celý systém je ovládaný z centrálneho počítača, resp. čiastočne prostredníctvom pocket PC. Zjazdovka svojím priemerným sklonom 30 % je určená pre pokročilých lyžiarov, avšak radi ju využívajú aj tí, ktorých už nebavia tradičné svahy. Podmienky na Ŕeke preverili schopnosti zúčastnených.

Novinka Folk

V portfóliu spoločnosti Snowstar bola dosiaľ veľmi citelná medzera v podobe manuálneho tyčového dela. S týmto výrobkom sme prišli na trh až v tejto sezóne.

Novinku sme v roku 2010 dodali v počte 14 jednotiek do strediska Opalisko v Závažnej Porube a v počte 14 jednotiek do strediska Voevodyno na Ukrajine. V prvom stredisku pracujú dela s vlastným kompresorom, v druhom s centrálnym rozvodom vzduchu. Folk má ovládanie dvoma manuálnymi ventilmi, čo pri odstupňovaných veľkostiach trysiek umožňuje štyri stupne regulácie. Ventily sú umiestnené v bloku s napájacími kamlokmi. Aj napriek výborným výsledkom z testov prototypu dela uskutočnených v talianskych Alpách, sme sami so zvedavosťou sledovali spustenie činnosti týchto zariadení v našich a ukrajinských podmienkach.

Môžeme konštatovať, že výsledky potvrdili v plnej miere očakávania, založené na výkonnostných parametroch dodaných talianskymi kolegami. Folk potvrdil, že sa výkonovo blíži k automatickému Taurusu, a teda patrí k najvýkonnejším tyčovým delám vo svojej triede. S kvalitou snehu sú veľmi spokojní obaja zákazníci.

V súčasnosti už prebehli testy tohto dela v strediskách Deštné v Orlických horách, Branná a v stredisku Čenkovice. Ďalšie testy v Českej republike budú závisieť od priazne počasia.

Môžeme jednoznačne konštatovať, že nové tyčové delo Snowstar Folk ponúka jednu z najlepších, ak nie najlepšiu hodnotu v pomere k svojej priaznivej cene.

Snowstar vo svete

Zdá sa, že Snowstar je mimoriadne úspešný. Dvadsať realizácií a desiatky obchodných prípadov na dodávku koncových zariadení – aj taká je celková bilancia roku 2010. Len v krátkosti popíšeme niektoré nich.

Turecko - Erzurum

Výstavba zasnežovacích systémov Snowstar pre Svetovú zimnú univerziádu 2011 v tureckom Erzurume sa začala v máji 2010. Bola to náročná úloha, boj s časom, ale aj s členitým a náročným terénom v tureckých kopcoch. Snowstar mal za úlohu zabezpečiť dostatočné množstvo technického snehu pre komplex skokanských mostíkov, všetky súťaže snoubordových disciplín v stredisku Palandoken a všetky disciplíny alpského lyžovania v stredisku Konakli. V súhrne išlo o výstavbu zasnežovacích systémov s celkovou dĺžkou rozvodov vyše 21 km. Spolu bolo inštalovaných 274 tyčových diel Taurus, 3 ventilátorové dela Super Crystal a 6 ventilátorových diel Vega Plus.

Medzi najnáročnejšie technické úlohy môžeme zaradiť prepojenie hlavnej a tréningovej časti skokanských mostíkov, ktoré bolo potrebné urobiť popod betónovú časť mostíka K125 v dĺžke 40 m a hĺbke 3,5 m. Ďalším náročným momentom bolo osadenie Vegy na trojmetrovú vežu medzi mostíkmi K125 a K95, pretože vzdialenosť žeriavu od veže bola viac ako 35 m!

Najzávažnejším problémom v stredisku Paland-

oken bol nedostatok vody. „Stodvadsaťtisíc-kubikové“ jazero, ktorého výstavbu realizovala domáca stavebná spoločnosť, zostalo po ukončení práce prázdne. Jedinou možnou alternatívou bolo zrealizovanie napojenia starého zasnežovacieho systému na nové rozvody a pracovať len s prietokom vody 50 m³/h. To znamenalo najmä boj s časom. Systém pracoval nepretržite od 16. decembra 2010 do 3. februára 2011, a tak zabezpečil vysneženie všetkých pretekových trás, ktoré boli potrebné.

V stredisku alpských lyžiarskych disciplín Konakli bol systém s viac ako 200 tyčovými delami spustený do prevádzky 20. decembra 2010. Prioritou bolo vysneženie zjazdovky pre disciplínu Super G mužov. Táto taktika bola nakoniec správna, pretože vo chvíľke, keď bola vysnežená skrátená zjazdovka Super G a základné prepojovacie trasy medzi lanovkami, minula sa voda.

Organizátori sa dokázali rýchlo vyrovnáť so vzniknutou situáciou a nakoniec boli všetky súťažné disciplíny odjazdené podľa plánu. Podľa štatistik za zhruba 44 dní dokázala technológia Snowstar vyprodukovať približne 542 400 m³ snehu.

Aj vďaka tomu prejavila TSF (Turkish Ski Federation – objednávateľ zákazky) spokojnosť s celkovou realizáciou výstavby na kľúč a s výkonom technológie Snowstar.

Na najbližšie obdobie je plánované rozšírenie komerčnej časti strediska Palandoken pre hotelové komplexy približne so 7 km rozvodov a inštaláciou 115 tyčových diel typu Taurus.

Ostatné inštalácie v skratke

Bosna – Jahorina – (bývalé olympijské centrum) V prvej etape, realizovanej v roku 2010, je pre 5 km tratí 53 odberných miest, 36 tyčových diel Taurus, 6 tyčových diel Street a 2 dela Super Crystal. Počíta sa s expanziou pre rok 2011.

Rakúsko – Schatzberg

Dodávka 74 hydrantov osadených 64 tyčami Taurus a 10 delami Vega Plus.

Taliansko – Pinzolo

Dodávka 50 hydrantov osadených 46 delami Vega Plus. Delá sú umiestnené na motorizovaných vežiach, ktoré umožňujú vertikálny pohyb. Celkový príkon čerpadiel je 1 600 kW. To všetko s cieľom zasnežiť 140 000 m² svahov pri prevýšení 870 m. Misia je splnená!

Záber zo strediska Konakli, trať Super G

BMF - Bartholet Maschinenbau AG a ich obchodný zástupca MICHÁLEK Chrudim: Realizácia lanoviek v roku 2010 (druhá časť)

Bartholet Maschinenbau AG a rok 2010

V predchádzajúcom čísle časopisu sme konštatovali, že najčastejšie budovaným typom lanových dráh sú stále zariadenia s odpojiteľným systémom. V tejto časti trhu zaznamenala švajčiarska spoločnosť BMF - Bartholet Maschinenbau AG najvýraznejší technický pokrok, ktorý bol podporený úspešnými realizáciami projektov 6-miestnych sedačiek SBK6 vo Val d'Isere (2008 - Francúzsko), SBK6 L'Arpette - Les Arcs (2009 - Francúzsko), SBK6 Des Valons - Serre Chevalier (2010 - Francúzsko), odpojiteľná 4-miestna sedačka SBK4 Bellalui - Crans Montana (2010 - Švajčiarsko).

Crans Montana - prvá štvormiestna sedačková odpojiteľná lanovka BMF vo Švajčiarsku (SBK4 Bellalui)

Po Val d'Isere, Les Arc a Serre Chevalier sa firme BMF obchodne darilo vo svetoznáмом švajčiarskom stredisku s vyše 100-ročnou tradíciou Crans Montana, ktoré leží vo Walliských Alpách. Stredisko Crans Montana vzniklo spojením obcí Crans, Montana a Aminons a je známe usporádaním závodov svetového pohára v zjazdovom lyžovaní a krásnym panoramatickým pohľadom na alpských veľikánov Matterhorn, Dom Mont Blanc. Tu BMF vybudovalo odpojiteľnú 4-miestnu sedačku SBK4 s kapacitou až 2 400 os./h a s dopravnou rýchlosťou 5 m/s, ktorou sa dopravíte do hornej stanice vo výške 2 528 m.

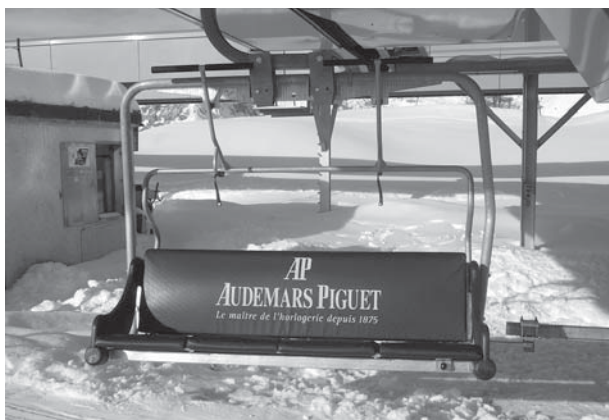

Údolná stanica SBK4 Bellalui s parkoviskom pre 83 sedačiek

Nová odpojiteľná 4-miestna sedačková lanová dráha nahradila dve zastarané zariadenia - lyžiarsky vlek T3 a kyvadlovú lanovku Cry d'Er - Bellalui. Tým sa zvýšila kapacita o 20 %, čo pri stálom náraste počtu návštevníkov v Crans Montana prináša príjemný vedľajší efekt.

Dňa 14. januára 2011 sa uskutočnilo slávnostné uvedenie lanovky do prevádzky za prítomnosti krstného otca Alberta Tombu, jedného z najúspešnejších zjazdových lyžiarov všetkých čias.

Technické údaje	SBK4 - Crans Montana
Dĺžka dráhy	1 524 m
Prevýšenie/priemerný sklon	359 m/18 %
Prepravná kapacita	1 800 os./h
Počet sedačiek	83 ks
Rýchlosť	5 m/s
Priemer lana	46 mm

Moderné sedačky v spojení s profesionálnym prevedením dávajú cestujúcim pocit pohodlia a maximálnej bezpečnosti

Arosa - prestavba 3-miestnej sedačkovej lanovky na 4-miestnu kabínku (GB Tschunggen, Arosa)

V malebnom švajčiarskom stredisku v Plessurských Alpách zrealizovala BMF prestavbu starej lanovej dráhy na skutočne modernú kabínkovú lanovú dráhu.

Technické údaje	GBK4 - Arosa
Dĺžka trate	688 m
Prevýšenie/priemerný sklon	203 m/26,7 %
Prepravná kapacita	1 350 os./h
Počet kabín	39 ks
Rýchlosť	4,0 m/s
Priemer lana	46 mm

Vrcholová stanica novej kabínkovej lanovky Arosa

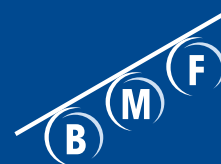
Kyvadlové lanové dráhy
Odpojitelné systémy
 (sedačkové, kabinkové lanové dráhy)

Skupinové lanové dráhy
Lyžařské vleky
Pozemní lanové dráhy

Speciální lanové dráhy
Systémy s pevným uchycením
 (sedačkové, kabinkové lanové dráhy)

Bartholet Maschinenbau AG
 Lochriet
 CH-8890 Flums
 Switzerland

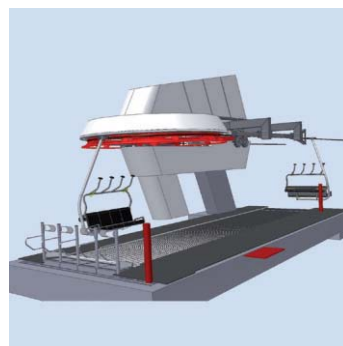
tel +41-81 720 10 60
 fax +41-81 720 10 61
 admin@bmf-ag.ch
 www.bmf-ag.ch

Systém řízení jakosti
 ISO 9001

Již téměř 50 let firma
Bartholet Maschinenbau AG -
 Lanové dráhy Flums, realizuje
 a instaluje lanové a speciální
 dráhy všeho druhu po celém
 světě včetně zajištění servisu.

Vsadte na švýcarské know-how,
 CE - shodu a spolehlivost !

VOZIT LIDI JE NAŠIM POSLÁNÍM

S vláčky
Tschu-Tschu
 bude Vaše cesta
 báječným zážitkem

K PROHLÍDCE PŘÍRODNÍCH KRÁS, PRO ZÁBAVNÍ PARKY A MĚSTSKÁ CENTRA

Road Trains Tschu-Tschu GmbH
 info@tschu-tschu.com
 www.tschu-tschu.com
 Člen skupiny BMF Švýcarsko

MICHÁLEK s.r.o.
 Čáslavská 52
 CZ - 537 01 Chrudim IV

Tel.: +420 469 365 151
 Fax: +420 469 365 112
 E-Mail: m.cvrckova@michaleksro.cz

KÄSSBOHRER GELÄNDEFahrZEUG AG

KÄSSBOHRER SPONZOROVAL
Garmisch-Partenkirchen 2011

Zraky všetkých fanúšikov lyžovania sa v dňoch 7. až 20. februára 2011 upierali na vysnežené svahy Garmisch-Partenkirchen. Konali sa tu Majstrovstvá sveta v zjazdových disciplínach GAP 2011.

Prirodzene, žiadne takéto podujatie sa nezaobíde bez účasti aj našej firmy. Počasie sa v tomto roku skutočne zahráva s prevádzkovateľmi lyžiarskych stredísk. Prirodzeného snehu je takmer všade málo. Všetky strediská sú odkázané na zasnežovacie systémy, čo si vyžaduje podstatne náročnejšiu konečnú úpravu svahov.

Počet najazdených motohodín snežných pásových vozidiel stúpa a náročnosť na ich prevádzku je vysoká. Takto to bolo aj v GAPA. Usporiadatelia zápasili s nedostatkom prírodného snehu a aj s výkyvom teplôt. Jednotlivé zjazdovky v niekto-

rých častiach pripomínali biele autostrády dole kopcom, okolo ktorých sa zelenala tráva. Napriek tomu sa usporiadatelia s problémami vysporiadali výborne. Jednotlivé trate boli perfektne pripravené.

Sme hrdí na to, že aj firma Kässbohrer k tomu prispela nemalou mierou. Technické zázemie organizátorov rozšírila o sedem PistenBully, ktoré nasadili na úpravu jednotlivých tratí. Nasadenie strojov do GAPA nie je ničím novým ani pre našich čitateľov. Mnohí poznáte GAPA z predvážiacich akcií, ktoré firma Kässbohrer organizuje práve tu, na Zugspitze. Terény pod Zugspitzom slúžia našej firme na testovanie nových PistenBully a na školenia vodičov navijakových vozidiel.

Firma Kässbohrer chcela umožniť zažiť špecifickú atmosféru majstrovstiev, preto z každej krajiny, kde má svoje zastúpenie, pozvala vybraných

zákazníkov na jednotlivé dni pretekov. Nám, Slovákom, sa ušiel 14. február. Mali sme šťastie. Za prekrásneho počasia sme mali možnosť vidieť dve disciplíny – zjazd a slalom superkombinácie mužov. Zjazd bol na známej zjazdovke Kandahar Arena o 10. h a o 14. h bol odštartovaný jednokolový slalom, ktorý mal dojazd v areáli historicky známeho olympijského štadióna v Gudiber Arene. Oba preteky boli skutočným zážitkom. Z televíznych prenosov poznáme zvukovú kulisu zvoncov, rapkáčov a perfektného komentovania, ale zážitok naživo je neprekonateľný. Diváci prežívajú jazdu každého pretekára. Obdivuhodná je ich objektivita a korektnosť, ktorá sa prejavuje výrazným povzbudzovaním aj slabších pretekárov.

Pre usporiadateľskú krajinu je typická perfektná organizácia celého podujatia. Stovky príjemne nalaďených usporiadateľov, rôzne atrakcie a perfektne organizovaná doprava len doplnili dobré dojmy návštevníkov Majstrovstiev sveta GAP 2011. ■

Dušan Mikloš

...a tu sme konečne doma...

V minuloročnom čísle 2/2010 nášho časopisu sme uverejnili krátky článok o tom, že dňa 1. mája 2010 sme položili základný kameň stavby nových administratívnych a servisných priestorov našej firmy.

V závere článku som vyzýval všetkých našich čitateľov, aby nám držali palce.

A zrejme nám všetci tie palce držali. Dnes sa môžeme pochváliť úspešným ukončením stavby, v ktorej sa už naplno pracuje. Máme za sebou šesť tvrdých stavbárskych mesiacov, no výsledok určite stojí za to. Veď to, ako minulý rok vystrájal počasie, sme zatiaľ v takej miere nezažili. Ustavičné dažde a výkyvy teplôt dali poriadne zabráť generálnemu dodávateľovi stavby - firme J. P. V. K. SROS, s. r. o., Dolný Kubín, ktorá spolu so subdodávateľmi odvieďla napriek nepriazni počasia veľmi dobrú prácu.

Po polročnom tvrdom úsilí sa nám teda podarilo stavbu skolaudovať 21. decembra 2010. Potom nastúpili ťažké dni sťahovania, upratovania,

triedenia, vyradovania a zvykania si na nové podmienky. Dnes to už máme za sebou a tešíme sa, že sme v lepšom a, najmä, vo svojom.

Zatiaľ je priaznivá odzva aj od zákazníkov, ktorí nás už navštívili. Tí, ktorí zatiaľ takúto možnosť nemali, budú ju mať v apríli tohto roka, kedy plánujeme usporiadať dni otvorených dverí firmy Termont, na ktoré záujemcov srdečne pozývame. Podrobnosti o tejto akcii dostanete do jednotlivých stredísk písomne. Na všetkých sa úprimne tešíme. ■

Foto: D. Mikloš

Tu ste vítaní - vždy

Naša nová firma sa nachádza na prístupovej ceste k pôvodným dielňam v objektoch firmy Profil Rakovo.

Termont, s. r. o.

Rakovo 180

038 42 Příbovce

Tel./fax: 043/4001004, 4001000

Dušan Mikloš

Základný kameň - 1. 5. 2010

Toto sme dokázali - 31. 12. 2010

Nové lanovky v Českej republike

3. časť

Nový Hrozenkov – Kohútka, Javorníky (2009)

Najväčšou investíciou v roku 2009 bola kompletná rekonštrukcia a modernizácia lyžiarskeho areálu na Kohútke priamo na slovensko-českých hraniciach. Predovšetkým tu bola vybudovaná neodpojiteľná 4-miestna sedačková lanovka Doppelmayr s rozbehovým pásmom, ktorá nahradila dvojicu lyžiarskych vlekov a prístupuje aj najatraktívnejšiu čiernu zjazdovku. Lanová dráha je postavená na ľavej strane zjazdovky v súlade s trasou pôvodných lyžiarskych vlekov, na rozdiel od nich sa však predžila o 150 metrov. Údolná poháňacia stanica je realizovaná v prevedení Chairdrive, vrcholovú stanicu tvorí jednoduchá konštrukcia s vratným kotúčom. Nástupište je však umiestnené na plošine, aby pod ním mohli jazdiť SPV do garáže. Spoločne s lanovkou vybudovali aj systém technického zasnežovania firmy TechnoAlpin s 15 snežnými delami T60 a dvoma retenčnými nádržami s celkovou kapacitou 15 000 m³, moderný odbavovací systém Skidata a zakúpili nové SPV Kässbohrer PistenBully 600 s navijakom. Celková hodnota investície dosiahla sumu 130 mil. českých korún, veľkú časť nákladov pokryla dotácia z Európskeho fondu pre regionálny rozvoj. Výhodou strediska je ľahká dostupnosť – priamo na Kohútke vedie prístupová komunikácia tak z českej, ako aj zo slovenskej strany. Tomu zodpovedá aj zloženie návštevníkov

Údolná stanica neodpojiteľnej štvormiestnej sedačkovej lanovky na Kohútke

- 50 % tvoria lyžiari z Českej republiky a 50 % zo Slovenska.

Veľké Vrbno – Paprsek, Jeseníky (2009)

V roku 2009 sa lanovky dočkal aj lyžiarsky areál na Paprsku, kde postavili použitú 2-miestnu sedačkovú lanovku. Ide o lanovku z nemeckého Willingena, ktorú v roku 2007 nahradili 8-miest-

nou kabínkovú lanovku Doppelmayr. Pôvodnú 2-miestnu sedačkovú lanovku postavila v roku 1971 firma PHB (Pohligh-Heckel-Bleichert) na Ettelsbergu, avšak v roku 1993 ju zásadne zrekonštruovala firma Doppelmayr. Vtedy dostala napríklad novú modernú poháňaciu stanicu a pôvodných 17 sedačiek vymenili za nové s ochranným krytom, teda s bublinami. Na trase tak vždy po siedmich normálnych sedačkách nasledovala

jedna sedačka s bublinou. Táto kombinácia je od zimy 2010/2011 využitá aj na Paprsku. Tak sa táto lanovka stala prvou sedačkovou lanovkou s bublinami v Českej republike (hoci je bublinami vybavená len časť sedačiek). Súčasne s lanovkou bol pri údolnej stanici postavený úplne nový obslužný objekt, v ktorom sa nachádza sociálne zariadenie, ski servis, lyžiarska škola a reštaurácia s 80 miestami.

Filipovice – Točnik, Jeseníky (2009)

Použitú 2-miestnu sedačkovú lanovku postavili tiež v Skiparku Filipovice neďaleko Jeseníka. Pôvodne sa počítalo s úplne novou neodpojiteľnou 4-miestnou sedačkovou lanovkou, po neúspešnej žiadosti o dotáciu z EÚ sa rozhodlo o výstavbe ekonomicky prijateľnejšej lanovky. Už použitej. Rozhodli sa pre použitú 2-miestnu sedačkovú lanovku firmy Girak, ktorá pochádza zo slávneho rakúskeho Zurtsu (oblasť Ski Arlberg), kde návestvníkov prepravovala pod menom Muggengrathbahn od roku 1974. Počas svojej prevádzky bola niekoľkokrát zásadne modernizovaná. V roku 1992 bola kompletne vymenená pohonná stanica vrátane elektroinštalácií a riadiaceho systému a o dva roky neskôr bol nainštalovaný rozbehový pás. Napokon v roku 2001 vymenili sedačky za nové z firmy Doppelmayr.

Trasa lanovky bola vo Filipoviciach oproti pôvodným vlekom výrazne predĺžená a vznikla aj nová zjazdovka. Spoločne s lanovkou sa rozšírilo technické zasnežovanie na nový úsek predĺženej zjazdovky. Skipark Filipovice sa tak pridal k stále prirábajúcemu počtu jeseníckých stredísk, ktoré disponujú lanovou dráhou. Dvojmiestna sedačková lanovka vo Filipoviciach je prvou lanovkou Girak v Českej republike.

Neklid – Klement, Krušné hory (2009)

Ďalšej novej lanovky sa po rokoch dočkali aj Krušné hory. V Skiareáli Neklid postavili paralelne ku kotvovému lyžiarskemu vleku použitú 3-miestnu sedačkovú lanovku. Pôvodne prepravovala lyžiarov pod menom Sollerlambahn v rokoch 1986 - 2008 v rakúskom stredisku Soll a jej technológiu vyrobila firma Swoboda z Oberwiessu. Ide tak o vôbec prvú lanovku tohto (dnes už zaniknutého) výrobcu v Českej republike. Zaujímavosťou sú tiež dve traťové podpory (č. 9 a 10), ktoré majú ako prvé v Českej republike zdvojenú hlavu a pripomínajú tak tvar písmena Y. Celková hodnota investície dosiahla približne 20 mil. českých korún a vďaka prepravnej kapacite takmer 2 000 osôb za hodinu sa podarilo výrazne skrátiť fronty. ■

Text a foto: Radim Polcer

Dvojsedačka Velké Vrbno - Paprsek je prvou sedačkovou lanovkou s bublinami

Dvojmiestna sedačková lanovka vo Filipoviciach je prvou lanovkou firmy Girak v Českej republike

Technické údaje	Kohútka	Paprsek	Filipovice	Neklid
Dolná stanica	701 m n. m	810 m n. m	672 m n. m	886 m n. m
Horná stanica	910 m n. m	1 004 m n. m	870 m n. m	1 118 m n. m
Šikmá dĺžka	636 m	970 m	857 m	958 m
Prevýšenie	209 m	194 m	198 m	232 m
Počet podpier	8	13	11	13
Priemer dopravného lana	38 mm	36,5 mm	34 mm	41 mm
Výkon hlavného pohonu	152 kW	183 kW	132 kW	221 kW
Počet sedačiek	77	112	112	168
Vzdialenosť sedačiek	16,9 m	17,5 m	15,4 m	13,6 m
Čas jazdy	4,1 min.	6,8 min.	5,7 min.	6,6 min.
Dopravná rýchlosť	2,6 m/s	2,4 m/s	2,5 m/s	2,4 m/s
Prepravná kapacita	2 319 os./h	989 os./h	1 166 os./h	1 965 os./h
Typ	4-CLF	2-CLF-B	2-CLF	3SB
Výrobca	Doppelmayr	Doppelmayr/PHB	Girak	Swoboda

OL TRADE

zasnežovanie Johnson Controls Neige

mobilné ľadové plochy

www.oltrade.sk

SCANDINAVIAN
RAILS

VYBAVENIE
SNOWBOARD
PARKOV

BEZPEČNOSTNÉ VYBAVENIE ZJAZDOVIEK

MBS-ADIC
LA SECURITE AU SOMMET

www.groupecmd.com

Lanové dráhy v európskych mestách

Nepochybne najpopulárnejším záberom z Grenoble je snímka so štyrmi alebo piatimi kabínkami nad riekou Isère, smerujúcimi k starobylej pevnosti Bastilla. Lanovku domáci bežne nazývajú Les Bulles – bubliny.

Prvá lanovku uviedli do prevádzky 29. septembra 1934. Voľba hornej stanice bola od začiatku samozrejma – viedla do bodu najlepšieho výhľadu na Grenoble, do priestoru v blízkosti kasární a väznice. Tým bol zaručený jej obchodný úspech a okamžite sa stala hlavnou atrakciou mesta Grenoble. Dolná stanica bola situovaná na breh Isère. Pôvodná lanovka mala dve zaujímavé 12-uholníkové kabíny (dodecahedron) s kapacitou 15 osôb so sprievodcom. Kabíny, ktoré jazdili po samostatných lanách, dodala nemecká firma Bleichert.

Ďalším medzníkom v histórii lanovky bol marec 1951, kedy pôvodné kabíny nahradili kabínami s kapacitou 21 osôb vo farbách mesta - žltej a červenej. Kabíny navrhli v projekčnej kancelárii Henri Crouzler v Mollins Allier. Počas konania ZOH v roku 1968 bola lanovka ústredným motívom propagačných materiálov a pohľadníc z Grenoble. Posledná etapa modernizácie bola dielom domácej firmy Poma v septembri 1976. Po niekoľkých mesiacoch prerušenia prevádzky dostali dnešnú podobu obe stanice. Dolná stanica je riešená modernou hranatou budovou zo skla, s osobitým výťahom pre imobilných návštevníkov. Vrcholová stanica je začlenená do historického komplexu, taktiež s rampami a premostením pre vozíčkarov. Pôvodne na lanovke premávali dva páry trojíc spriahnutých guľových kabín. Neskôr bol počet skupiny zvýšený na štyri v zimnej prevádzke a v lete na päť typických panoramatických bub-

linových kabín. Ide o dvojlanový systém pozostávajúci z nosného lana a ťažného lana. Ťažné obežné lano zabezpečuje pohyb kabín, pričom pri prejazde cez traťovú podporu spomali na rýchlosť 2 m/s. V staniach kabíny spomalia na rýchlosť pod 0,3 m/s, prípadne zastavia úplne, čím je zabezpečené plynulé vystupovanie a nastupovanie. V histórii sa spomína jedna vážnejšia nehoda lanovky, keď nad riekou Isère približne o 16. h došlo k vykofajeniu lanovky. Okamžite z toho vznikla obrovská senzácia. Za prítomnosti televízie a množstva divákov pomocou vrtuľníka a hasičov evakovali všetkých cestujúcich. Operácia trvala do 20,45 h, našťastie bez zranenia a ujmy na životoch. Aj z tejto nehody boli vyvedené opatrenia na zvýšenie bezpečnosti prepravy, lanovka je počas roka odstavená na dvadsať dní, kedy sa vykonávajú prehliadky, údržba a nacvičuje sa evakuácia cestujúcich. Pre porovnanie – lanovka je v prevádzke približne 4 000 hodín, oproti lyžiarskemu vleku asi 1 200 h. Ročná návštevnosť je približne 300 tisíc prepravených osôb.

Technické údaje

Dĺžka	700 m
Prevýšenie	261 m
Údolná stanica	214 m n. m.
Vrcholová stanica	475 m n. m.
Podpera v trati	1 ks – výška 23 m
Čas jazdy	3 – 5 min.
Výkon pohonu	187 kW
Kapacita kabíny	6 osôb
Prepravná kapacita	650 os./h
Priemerné stúpanie	42 %
Maximálne stúpanie	70 %
Ceny lístkov	spiatočný jednosmerný
Jedna jazda	6,50 eur 4,40 eur
Zľavnený	4,00 eur 2,85 eur

Kabíny nad strechami Grenoble...

...a vo vrcholovej stanici

Študentský	5,00 eur	3,45 eur
Senior nad 75 r.	2,90 eur	1,75 eur

Prevádzka lanovky sa počas dňa riadi cestovným poriadkom, je rôzna v jednotlivých dňoch aj počas roka. Najdlhšie jazdí cez letné mesiace od 9,15 h do 0,15 h.

Text a foto: Ing. Peter Lovás

Pohľad do údolnej stanice lanovej dráhy

Údolná stanica je situovaná na brehu rieky Isère

Snežná tyč FOLK – výkon za bezkonkurenčnú cenu!

Nový Folk má jediný cieľ – byť cenovo dostupnou alternatívou výkonného manuálneho dela. Jeho konštrukcia je tak jednoduchá, že ťažko na ňom hľadať niečo, čo by sa mohlo pokaziť! ... Vyskúšajte si ho!

Železničná 1095, 058 01 Poprad, Slovenská republika, www.snowstar.it, www.snowstar.sk, snowstar@snowstar.sk,
Pre Slovensko +421 52 7721 649, +421 918 642 008, pre Českú republiku +420 606 747 788, +420 608 904 000

POMA príbeh v srdci New Yorku!

Preniesť sa ponad East River a spojiť Manhattan s Roosevelt Island za 3 minúty... je viac než len púhym symbolom. Je to znamenie nových časov, vízie osvetľujúcej budúcnosť mestských dopravných systémov a nových spôsobov prepravy cestujúcich.

Úplný komfort, maximálna disponibilita a flexibilita, ideálna uhlíková bilancia. Keď sa New York vydal cestou riešenia nadzemnej Tramway POMA, doprava lanovými dráhami v mestskom prostredí učinila obráť krok vpred.

Včera Paríž, Taipei, Rio, dnes New York a zajtra... či na zemi alebo vo vzduchu navrhujeme a vytvárame pre Vás inovatívne a trvalo udržateľné dopravné riešenia tam, kde žijete.

Spolu tvoríme zajtrajšok...

New York, U.S.A.

THE TRAM... New York Superstar

www.poma.net

POMA